

Як використовувати цю книгу

Книга «Життя у Христі» складається з двох частин. Перша з них — Євангелія від Івана. Друга частина містить чотири уроки, що ґрунтуються на Євангелії від Івана та інших текстах Біблії.

Почути

Імовірно, ви отримали цю книгу після того, як почули євангельську проповідь на фестивалі або іншому заході, який проводить Євангелістська асоціація Біллі Ґрема. Можливо, ви ще не розумієте до кінця, що таке Євангелія, тоді подані в цій книзі уроки будуть для вас дуже корисними. Якщо після вивчення уроків у вас виникнуть запитання, зверніться до пастора або іншого християнина, якому ви довіряєте. Попоросіть його поділитися з вами своїм розумінням Євангелії.

Прочитати

Прочитайте Слово підбадьорення від Франкліна Ґрема, розміщене на сторінці 3, а після цього приступайте до читання Євангелії від Івана (у цьому вам допоможе план щоденного читання на сторінці 56).

Вивчити

Уважно прочитайте навчальну частину книги і дайте відповіді на запитання після кожного з чотирьох уроків:

1. Пізнання Христа — урок допоможе вам розпочати нове життя у Христі.
2. Зростання у Христі — тут ви ознайомитеся з основами духовного росту.
3. Послух Христу — розділ навчає, як правильно розставляти пріоритети.
4. Свідчення про Христа — урок допоможе вам діли-

тися з іншими звісткою про Христа.

Запам'ятати

Відірвіть картки з біблійними віршами в кінці книги. На кожен із чотирьох уроків є одна картка з віршами. Носіть картки з собою і вчіть напам'ять по два вірші, почавши з Івана 3:16.

Замислитись

Вивчаючи та запам'ятовуючи Боже Слово, замислюйтесь над прочитаним. Просіть Бога, щоб Він допомагав вам розуміти Писання і застосовувати його на практиці у повсякденному житті.

Слово підбадьорення від Франкліна Ґрема

Незалежно від того, чи ви щойно стали християнином, повернулися до Христа після періоду сумнівів, чи вирішуєте складні питання, ви можете почати нові і тривалі стосунки з Ісусом Христом. Ісус сказав: *«Я прийшов, щоб ви мали життя, і подостатком щоб мали» (Івана 10:10)*. Бог хоче, щоб ви жили повноцінним життям, і зробив для цього все необхідне. Ознайомтесь з основними фактами про це життя:

По-перше, Біблія — це пожива для духовного життя, яке треба підтримувати так само, як ми підтримуємо себе тілесно. Через Своє Слово Бог промовлятиме до вас і відкриватиме Свій задум для вашого життя. Я раджу вам прочитати Євангелію від Івана перед тим, як приступати до інших книг Біблії. А після цього продовжуйте читати Писання, принаймні по одному розділу на день.

У цій книзі ви знайдете біблійні уроки та деякі вірші для вивчення напам'ять. Не відкладайте читання Біблії на потім, оскільки саме вивчення і запам'ятовування Божого Слова допоможе вам зрости духовно і стати зрілим християнином.

По-друге, молитва — ваш рятівний зв'язок із Богом. Сформуйте в собі корисну звичку розпочинати кожен новий день із кількох хвилин молитви. Спершу розмови з Богом можуть здатися дивними і вам буде важко підібрати слова. Але з часом ваші молитви набудуть глибини та виразності. Отже, розпочинайте день з молитви і вчіться молитися протягом дня, коли в цьому виникає необхідність. Приносьте всі свої тягарі до Бога, бо Він хоче брати участь у тому, що ви робите: *«Покладіть на Нього всю вашу журбу, бо Він*

опікується вами!» (1 Петра 5:7).

По-третє, християнин має бути Христовим свідком. Ви будете Його посланцем, куди б ви не пішли. Це, звісно, не означає, що ви повинні блукати вулицями і сперечатися з кожним, кого зустрінете на шляху. Це значить, що ви житимете інакше. Також моліться за можливість ділитися своєю вірою в Христа з іншими і стежте за тим, як Бог відповість на вашу молитву. Якщо ви будете послідовними у читанні та запам'ятовуванні Писання, то значно краще підготуетесь до благовістя.

По-четверте, ви не можете бути сильним християнином наодинці, самі по собі. Якщо ви досі не належите до жодної християнської громади, знайдіть таку церкву, де вивчають Боже Слово.

Крок віри, який ви зробили сьогодні, не означає, що всі ваші проблеми вирішено. Навпаки, у вас можуть виникнути нові проблеми! Ви побачите, як диявол — ворог Божий і ваш — намагатиметься завадити Божій роботі у вашому житті. Він спробує примусити вас сумніватись у вірі в Христа. Є тільки один спосіб здолати сатану — Словом Божим. Саме так чинив Ісус, коли диявол спокушав Його в пустелі. Щоразу, коли сатана намагався спокусити Його, Ісус цитував у відповідь Слово Боже (*див. Матвія 4:4, 7, 10*).

Далі в цій книзі ви прочитаєте Божі обітниці та настанови, важливі для нового життя християнина. Читайте і перечитуйте їх. Вивчайте напам'ять обітниці і щоразу, коли перед вами поставатиме спокуса, згадуйте їх. Навчіться триматися за Писання, як за рятівний якір вашої віри.

Нехай Господь рясно поблагословить вас за цей крок віри!

Франклін Грем

ЄВАНГЕЛІЯ Big Івана

**А ЦЕ БУЛО НАПИСАНЕ, ЩОБ ВИ
ПОВІРИЛИ, ЩО ІСУС Є ХРИСТОС, СИН
БОЖИЙ, І ЩОБ ВІРЯЧИ, ЖИТТЯ
МАЛИ ВИ В ЇГО ІМ'Я!**

ІВАНА 20:31

Слово стало тілом

1 На початку було Слово, і Слово було в Бога, і Слово було Бог.

² Воно на початку було в Бога.

³ Все через Нього постало, і без Нього не постало нічого з того, що постало.

⁴ У Ньому було життя, — і життя було Світлом людей.

⁵ І Світло світить у темряві, й темрява Його не огорнула.

⁶ З'явився чоловік, посланий від Бога; ім'я йому Іван.

⁷ Він прийшов, аби свідчити, свідчити про Світло, щоб усі повірили через нього.

⁸ Не був він Світлом, а прийшов засвідчити про Світло.

⁹ То було справжнє Світло, яке освічує кожну людину, котра приходить у світ.

¹⁰ У світі Він був, і світ через Нього постав, але світ Його не пізнав.

¹¹ До своїх Він прийшов, та свої Його не прийняли.

¹² А тим, які прийняли Його, дав владу стати Божими дітьми, — тим, які вірять у Його Ім'я.

¹³ Вони не народилися ні від крові, ні через тілесне бажання, ні через бажання чоловіка, але народилися від Бога.

¹⁴ І Слово стало тілом, і перебувало між нами, і ми побачили славу Його, — славу як Єдинородного від Отця, повного благодаті й істини.

¹⁵ Іван свідчить про Нього і закликає, промовляючи: Він Той, про Кого я говорив, що Він іде за мною, та Він був переді мною, оскільки був раніше від мене!

¹⁶ Адже з Його повноти ми всі одержували благодать за благодаттю,

¹⁷ оскільки Закон був даний через Мойсея, а благодать та істина з'явилися через Ісуса Христа.

¹⁸ Бога ніхто ніколи не бачив, та Єдинородний Бог, Який у лоні Отця, — Він явив Його.

Свідчення Івана Хрестителя про Ісуса Христа

¹⁹ І це свідчення Івана, коли юдеї з Єрусалима послали до нього священиків і левитів, щоб вони запитали його: Хто ти?

²⁰ І він визнав, не відмовився, а визнав: Я — не Христос.

²¹ І запитали його: То хто ж ти? Ти Ілля? І він відповів: Ні! — Ти пророк? І він відповів: Ні!

²² Вони ж сказали йому: То хто ж ти такий? Щоб ми

дали відповідь тим, які послали нас, що ти сам про себе скажеш?

²³ Він відповів: Я — голос того, хто кличе в пустелі: Рівняйте дорогу Господу! — як сказав пророк Ісая.

²⁴ Були послані й від фарисеїв².

²⁵ Тож вони запитали його і сказали йому: Чому ти хрестиш, коли ти не Христос, не Ілля і не пророк?

²⁶ Іван у відповідь їм сказав: Я хрещу водою, але серед вас стоїть Той, Кого ви не знаєте,

²⁷ Який іде за мною, [але був ще до мене], — я Йому не гідний розв'язати ремінця на взутті!

²⁸ Це сталося у Витанії, на другому боці Йордану, де Іван хрестив.

²⁹ Наступного дня він бачить Ісуса, Який іде до нього, і каже: Ось Агнець Божий, що на Себе бере гріх світу!

³⁰ Це Той, про Кого я казав, що за мною іде Чоловік, Який був ще до мене, бо Він був раніше від мене.

³¹ Я не знав Його, але я прийшов хрестити у воді, щоб Він з'явився Ізраїлеві!

³² І засвідчив Іван, промовляючи: Бачив я, що Дух сходив, мов голуб, із неба, і залишився на Ньому.

³³ Я не знав Його, але Той, Хто послав мене хрестити водою, сказав мені: Над Ким побачиш Духа, Який сходить і перебуває над Ним, — Він Той, Хто хрестить Духом Святим.

³⁴ І я побачив, і засвідчив, що Він — Божий Син.

Перші учні Ісуса

³⁵ Наступного дня Іван знову стояв з двома своїми учнями.

³⁶ Побачивши Ісуса, Який ішов, він промовив: Ось Агнець Божий!

³⁷ І коли він говорив, почули це обидва його учні й пішли за Ісусом.

³⁸ А Ісус, обернувшись і побачивши, що вони йдуть за Ним, каже їм: Що ви шукаєте? Вони ж сказали йому: Равві, — що в перекладі означає Вчитель, — де Ти живеш?

³⁹ Він каже їм: Ходіть і подивитесь! Вони прийшли й побачили, де Він перебував, і залишилися в Нього того дня. Було це близько десятої години.

⁴⁰ Андрій, брат Симона-Петра, був одним із двох, які почули це від Івана і які пішли за Ним.

⁴¹ Він спочатку розшукав свого брата Симона та й каже йому: Ми знайшли Месію, що в перекладі означає Христос.

⁴² І він привів його до Ісуса. Ісус же, поглянувши на нього, сказав: Ти — Симон, син [Йони]; ти будеш називатися Кифа, що в перекладі означає Петро.

⁴³ Наступного дня забажав Він піти в Галилею; знайшов там Ісус Пилипа та й каже йому: Іди за Мною!

⁴⁴ Пилип же був з Витсаїди, з міста Андрія і Петра.

⁴⁵ Пилип знаходить Натанаїла та й каже йому: Ми знайшли Того, про Кого писали Мойсей у Законі й пророки, — Ісуса з Назарета, сина Йосипа!

⁴⁶ А Натанаїл сказав йому: Чи може бути щось доброго з Назарета? Каже йому Пилип: Іди — і подивися.

⁴⁷ Побачив Ісус Натанаїла, який ішов до Нього, і каже про нього: Ось справжній ізраїльтянин, у якому немає підступу!

⁴⁸ Каже Йому Натанаїл: Звідки мене знаєш? А Ісус у відповідь йому сказав: Ще до того, як закликав тебе Пилип, Я бачив тебе, як ти був під смоківницею.

⁴⁹ Відповів Натанаїл [і сказав] Йому: Равві, Ти — Син Божий, Ти — Цар Ізраїлю!

⁵⁰ Ісус у відповідь сказав йому: Ти повірив, бо Я сказав тобі, що бачив тебе під смоківницею? Ще більше від цього побачиш!

⁵¹ І Він сказав йому: Знову й знову запевняю вас: [відтепер] побачите відкрите небо й Божих ангелів, які піднімаються і опускаються над Людським Сином!

Весілля в Кані Галилейській

2 Третього дня було весілля в Кані Галилейській; була там мати Ісуса.

² Ісус зі Своїми учнями також був запрошений на весілля.

³ Як забракло вина, Ісусова мати каже Йому: Не мають вина!

⁴ А Ісус їй каже: Що до того Мені й тобі, жінко? Ще не настав Мій час.

⁵ Його мати промовила до слуг: Зробіть, що тільки Він вам скаже.

⁶ Було там шість кам'яних посудин для води, яку використовували для юдейського очищення; кожна вміщала дві чи три міри.

⁷ Каже їм Ісус: Наповніть посудини водою! І наповнили їх ущерть.

⁸ Ще каже їм: Тепер зачерпніть і занесіть до старости!

І вони понесли.

⁹ Коли староста покуштував воду, яка стала вином, то не знав, звідки воно; слуги ж, які зачерпували воду, знали, тоді староста закликав молодого

¹⁰ та й каже йому: Кожна людина подає спочатку добре вино, а гірше — як нап'ються; [а] ти зберіг добре вино дотепер!

¹¹ Такий початок чудес зробив Ісус у Кані Галилейській, виявивши славу Свою; і Його учні повірили в Нього.

Ісус звільняє храм від торговців

¹² Після цього Ісус пішов у Капернаум: Він Сам, Його мати, Його брати та Його учні; й пробули вони там декілька днів.

¹³ Та наближалася юдейська Пасха, й Ісус прийшов у Єрусалим.

¹⁴ І побачив у храмі тих, які продають овець, волів і голубів, і сидять міняльники грошей.

¹⁵ Зробивши бича з мотузків, Він вигнав усіх із храму, овець і волів, розсипав гроші у міняльників, а столи перевертав.

¹⁶ А тим, які продавали голубів, сказав: Заберіть їх звідси! Не робіть дому Мого Отця домом торгівлі!

¹⁷ Згадали Його учні, що написано: Ревність до Твого дому з'їдає Мене!

¹⁸ У відповідь на це юдеї запитали Його: Яку ознаку покажеш нам, що таке Ти робиш?

¹⁹ Відповів Ісус і сказав їм: Зруйнують цей храм, — і за три дні Я підніму його.

²⁰ Тоді юдеї сказали: Сорок шість років будувався цей храм, а Ти за три дні піднімеш його?

²¹ Він же говорив про храм Свого тіла.

²² Коли Він воскрес із мертвих, то згадали Його учні, що Він це говорив, — тож повірили і в Писання, і в сказані Ісусом слова.

²³ А коли Він був у Єрусалимі на святі Пасхи, то багато людей, побачивши ті чудеса, які Він творив, повірили в Його Ім'я.

²⁴ Сам же Ісус не звірявся їм, бо Сам знав усе

²⁵ і не мав потреби, щоби хтось свідчив про людину, адже Сам знав, що було в людині.

Нічна розмова з Никодимом

3 Був один чоловік із фарисеїв на ім'я Никодим, старійшина юдейський.

² Він прийшов до Ісуса вночі й сказав Йому: Равві, знаємо, що Ти прийшов від Бога як Учитель, бо ніхто не може робити таких чудес, які Ти робиш, коли би Бог не був з ним.

³ У відповідь Ісус сказав йому: Знову й знову запевняю тебе: коли хто не народиться згори, то не може побачити Божого Царства!

⁴ А Никодим Йому каже: Як може людина, будучи старою, народитися? Чи може вона вдруге увійти в утробу своєї матері й народитися?

⁵ Ісус відповів: Знову й знову запевняю тебе: коли хто не народиться від води й Духа, не може увійти до Божого Царства!

⁶ Народжене від тіла є тілом, а народжене від Духа є духом.

⁷ Не дивуйся з того, що Я сказав тобі: Вам потрібно народитися згори.

⁸ Вітер віє, де хоче, і ти чуєш його шум, але не знаєш, звідки приходить і куди прямує. Так буває з кожним, хто народжений від Духа.

⁹ Відповів Никодим і сказав Йому: Як може це статися?

¹⁰ Ісус у відповідь промовив до нього: Ти — учитель Ізраїля, і не знаєш цього?

¹¹ Знову й знову запевняю тебе, що ми говоримо про те, що знаємо, і про те, що бачили, свідчимо, — та нашого свідчення ви не приймаєте.

¹² Якщо про земне Я сказав вам, і ви не вірите, то як повірите, якщо скажу вам про небесне?

¹³ Ніхто не підіймався на небо, тільки Той, Хто зійшов з неба: Син Людський, [Який на небі].

¹⁴ Як Мойсей підняв змія в пустелі, так має бути піднятий Син Людський,

¹⁵ щоб кожний, хто вірить у Нього, [не загинув, але] мав вічне життя.

¹⁶ Бо так Бог полюбив світ, що дав [Свого] Єдинородного Сина, щоб кожний, хто вірить у Нього, не загинув, але мав життя вічне.

¹⁷ Адже не послав Бог [Свого] Сина у світ, щоб судити світ, але щоб через Нього спасти світ.

¹⁸ Хто вірить у Нього, не буде засуджений, а хто не вірить, той уже засуджений, бо не повірив в Ім'я Єдинородного Божого Сина.

¹⁹ Це і є суд, що світло прийшло у світ, але люди полюбили темряву більше, ніж світло, бо їхні діла були погані.

²⁰ Адже кожний, хто чинить зло, ненавидить світло і не приходить до світла, щоби його вчинки не були осуджені, [тому що вони погані].

²¹ А хто чинить правду, той іде до світла, щоб виявилися його діла, бо зроблені вони в Бозі!

Іван свідчить про небесне походження Ісуса

²² Після цього Ісус з учнями прийшов в Юдею і там перебував з ними та хрестив.

²³ Іван також хрестив у Еноні, що поблизу Салима, бо там було багато води; люди приходили й хрестилися,

²⁴ бо Іван [ще] не був укинтий до в'язниці.

²⁵ Якось виникла суперечка між Івановими учнями та юдеями щодо очищення.

²⁶ Прийшли вони до Івана і сказали йому: Равві, Той, Хто був з тобою на тому боці Йордану, про Кого ти засвідчив, хрестить і всі йдуть до Нього!

²⁷ Іван у відповідь сказав: Людина не може нічого приймати, якщо не буде дано їй з неба.

²⁸ Ви самі мені свідчите про те, що я казав: Я не Христос, а лише посланий перед Ним.

²⁹ Хто має молоду, є молодим, а друг молодого, стоячи поряд і слухаючи його, радіє від голосу молодого. Оце і є моя радість, вона тепер сповнилася.

³⁰ Йому належить зростати, а мені — меншати.

³¹ Хто приходить згори, Той над усіма. Хто із землі, той земний і по-земному говорить. Хто приходить з неба, Той над усіма.

³² Те, що Він побачив і почув, про це і свідчить; але Його свідчення ніхто не приймає.

³³ Хто ж прийняв Його свідчення, той підтвердив, що Бог правдивий.

³⁴ Бо Кого Бог послав, Той говорить Божі слова, тому що [Бог] дає Духа без міри.

³⁵ Отець любить Сина і передав усе в Його руки.

³⁶ Хто вірить у Сина, той має вічне життя, а хто в Сина

не вірить, той життя не побачить, але Божий гнів перебуває на ньому.

Ісус залишає Юдею

- 4** Як тільки Ісус дізнався, що фарисеї почули, що Він збирає та хрестить більше учнів, ніж Іван, —
² хоч Сам Ісус не хрестив, а лише Його учні, —
³ то Він залишив Юдею і знову пішов до Галилеї.

Розмова Ісуса з жінкою-самарійкою

- ⁴ Потрібно Йому було перейти через Самарію.
⁵ Він приходить до самарійського міста, що називається Сихар, поблизу поля, яке Яків дав своєму синові Йосипові.
⁶ Була там криниця Якова. Ісус, втомившись з дороги, сів отак біля криниці. Булодесь близько шостої години.
⁷ Приходить жінка із Самарії по воду. Каже їй Ісус: Дай Мені напиться!
⁸ Учні ж Його пішли в місто, щоб купити їжі.
⁹ Тоді жінка-самарійка промовила до Нього: Як Ти, будучи юдеєм, просиш пити в мене, коли я — жінка-самарійка? Адже юдеї не спілкуються із самарійцями!
¹⁰ Ісус у відповідь сказав їй: Коли б ти знала Божий дар і Хто Той, що говорить тобі: Дай мені напиться! — ти просила б у Нього, і Він дав би тобі живої води.
¹¹ Каже йому жінка: Пане, Ти не маєш відра, а криниця глибока, звідки маєш живу воду?
¹² Хіба Ти більший за нашого батька Якова, який дав нам криницю: і сам з неї пив, і сини його, і худоба його?
¹³ У відповідь Ісус сказав їй: Кожний, хто п'є цю воду, буде спраглий знову,
¹⁴ а хто питиме воду, яку Я йому дам, не матиме спраги повік, бо вода, яку Я йому дам, стане в ньому джерелом води, що тече в життя вічне.
¹⁵ Каже Йому жінка: Пане, дай мені цієї води, щоб я не мала спраги й не приходила сюди черпати!
¹⁶ Говорить їй [Ісус]: Іди, поклич свого чоловіка і при-
ходь сюди.
¹⁷ У відповідь жінка сказала Йому: Не маю я чоловіка.
Каже їй Ісус: Добре ти сказала, що не маєш чоловіка,
¹⁸ бо п'ятьох чоловіків ти мала, і той, якого нині маєш,

не є твоїм чоловіком. Це ти правду сказала.

¹⁹ Каже жінка Йому: Пане, я бачу, що Ти — Пророк.

²⁰ Наші предки поклонялися на цій горі, а ви кажете, що в Єрусалимі те місце, де потрібно поклонятися.

²¹ Ісус промовив до неї: Жінко, вір Мені, що надходить час, коли ні на цій горі, ні в Єрусалимі не будете поклонятися Отцеві.

²² Ви поклоняєтеся Тому, Кого не знаєте; ми ж поклоняємося Тому, Кого знаємо, бо спасіння від юдеїв.

²³ Але надходить час, — і вже тепер він є, — коли правдиві поклонники будуть поклонятися Отцеві в Дусі та істині, бо Отець шукає Собі таких поклонників.

²⁴ Бог є Дух, і хто Йому поклоняється, повинен поклонятися у Дусі та істині.

²⁵ Відказує Йому жінка: Знаю, що прийде Месія, Який називається Христос; коли Він прийде, то сповістить нам усе!

²⁶ Каже їй Ісус: Це Я — Той, Хто говорить з тобою!

²⁷ І тоді надійшли Його учні й дивувалися, що Він розмовляв із жінкою. Однак ніхто з них не спитав: Чого хочеш? — або: Чому розмовляєш з нею?

²⁸ А жінка залишила своє відро, пішла до міста й каже людям:

²⁹ Ходіть і подивіться на Чоловіка, Який мені сказав усе, що я зробила! Чи часом Він не Христос?

³⁰ Вони вийшли з міста й пішли до Нього.

³¹ Тим часом учні просили Його, кажучи: Равві, їж!

³² Та Він сказав їм: Я маю їсти поживу, якої ви не знаєте.

³³ Тоді учні почали перемовлятися між собою: Чи не приніс хто Йому їсти?

³⁴ Каже їм Ісус: Моя пожива — чинити волю Того, Хто послав Мене, та довершити Його справу.

Ниви готові для жнив

³⁵ Чи не кажете ви, що за чотири місяці настануть жнива? А я кажу вам: Підійміть ваші очі й погляньте на ниви, які вже дозріли для жнив.

³⁶ Хто жне, той одержує нагороду і збирає врожай для вічного життя, щоб разом раділи ті, хто сіє і хто жне.

³⁷ Адже тут справджується приказка: Один сіє, а інший жне.

³⁸ Я послав вас жати там, де ви не трудилися; інші трудилися, а ви пожинаєте їхню працю!

Самарійці увірували в Христа

³⁹ Багато самарійців з того міста повірило в Нього через слова, які засвідчила жінка: Він сказав мені все, що я зробила.

⁴⁰ Ось чому, коли прийшли до Нього самарійці, то просили Його, щоби побув у них. І Він пробув там два дні.

⁴¹ Значно більше повірило через Його слово.

⁴² Жінці ж казали: Вже не через твоє свідчення віримо, а тому, що самі чули та знаємо, що Він — справжній Спаситель світу, [Христос].

Ісус знову приходить у Галилею

⁴³ А через два дні Він вийшов звідти [і пішов] до Галилеї,

⁴⁴ бо Сам Ісус засвідчив, що пророк не має пошани на своїй батьківщині.

⁴⁵ Отже, коли прийшов у Галилею, галилейці прийняли Його, побачивши все, що Він учинив у Єрусалимі на святі, оскільки й вони ходили на свято.

Зцілення сина придворного

⁴⁶ Отож, [Ісус] знову прийшов до Кани Галилейської, де перетворив воду у вино. В Капернаумі був якийсь придворний, син котрого нездужав.

⁴⁷ Почувши, що Ісус прийшов з Юдеї до Галилеї, він пішов до Нього і просив [Його], щоби прийшов і оздоровив його сина, який був при смерті.

⁴⁸ А Ісус сказав йому: Якщо не побачите ознак і чудес, не повірите!

⁴⁹ Каже Йому придворний: Господи, прийди, поки не померло моє дитя!

⁵⁰ Говорить йому Ісус: Іди, твій син живе! І повірив чоловік у слова, які сказав йому Ісус, і пішов.

⁵¹ Відразу ж, як він входив, його раби зустріли його [і сповістили йому], кажучи, що його син живий.

⁵² Він же запитав у них про час, коли йому покращало. А йому сказали, що вчора о сьомій годині залишила його гарячка.

⁵³ Тож батько зрозумів, що то була якраз та година, о котрій сказав йому Ісус: Твій син живе! Тож повірив він сам і весь його дім.

⁵⁴ Це вже було друге чудо, яке вчинив Ісус, прийшовши з Юдеї в Галилею.

Зцілення поблизу Віфезди

5 Після цього було юдейське свято, й Ісус прийшов у Єрусалим.

² Є в Єрусалимі біля Овечої брами купальня, що по-юдейському називається Віфезда, вона має п'ять критих входів.

³ У них лежало багато недужих, сліпих, кривих, сухих, [які очікували руху води.

⁴ Бо ангел Господній час від часу сходив до купальні й збурював воду. Хто перший заходив після збурення води, той ставав здоровим, хоч би якою була його недуга].

⁵ Був там один чоловік, який тридцять вісім років недужав.

⁶ Ісус, побачивши його, як лежав, і, знаючи, що довго він уже хворіє, сказав йому: Чи ти хочеш стати здоровим?

⁷ Хворий відповів Йому: Пане, не маю людини, яка кинула б мене до купальні, коли забурлить вода. Коли ж я приходжу, то інший уже заходить раніше за мене.

⁸ Каже йому Ісус: Устань, візьми постіль свою і ходи!

⁹ І чоловік тут же став здоровим, узяв свою постіль і почав ходити.

¹⁰ Була тоді субота. Тому юдеї казали до того, хто видужав: Нині субота, і не годиться тобі носити свою постіль.

¹¹ Він же відповів їм: Той, Хто мене оздоровив, сказав мені: Візьми свою постіль і ходи!

¹² Вони запитали його: Хто Той Чоловік, Який сказав тобі взяти й ходити?

¹³ Оздоровлений не знав, Хто Він, бо Ісус увійшов у натовп, який був на тому місці.

¹⁴ Згодом Ісус зустрів його в храмі й сказав йому: Ось видужав ти. Не гріши більше, щоби чого гіршого не сталося тобі.

¹⁵ Пішов цей чоловік і сповістив юдеям, що його оздоровив Ісус.

Ісус — Син Божий

¹⁶ І стали юдеї переслідувати Ісуса [й намагалися Його вбити] за те, що робив таке в суботу.

¹⁷ Ісус же відповів їм: Мій Отець працює дотепер, — працюю і Я.

¹⁸ Отже, юдеї ще більше намагалися Його вбити не тільки за те, що порушував суботу, але й що Бога називав Своїм Отцем, роблячи Себе рівним Богові.

¹⁹ У відповідь Ісус говорив їм: Знову й знову запевняю вас: Син не може робити нічого Сам від Себе, а тільки те, що бачить, як Отець робить; що Він робить, — те й Син також робить.

²⁰ Адже Отець любить Сина й показує Йому все, що Сам робить, і покаже Йому діла ще більші від цих, щоб ви дивувалися.

²¹ Отож, як Отець воскрешає мертвих і оживляє, так і Син, кого хоче, оживляє,

²² оскільки Отець не судить нікого, але весь суд передав Синові,

²³ щоб усі шанували Сина, як шанують Отця. Хто не шанує Сина, той не шанує і Отця, Який Його послав.

²⁴ Знову й знову запевняю вас, що хто слухає Моє слово і вірить у Того, Хто послав Мене, має вічне життя і на суд не приходить, але перейшов він від смерті до життя.

Про воскресіння мертвих

²⁵ Знову й знову запевняю вас, що надходить час, — і він вже є, — коли мертві почують голос Сина Божого і, почувши, оживуть.

²⁶ Бо як Отець має життя в Собі, так дав і Синові мати в Собі життя.

²⁷ І дав Йому владу [і] суд чинити, бо він є Сином Людським.

²⁸ Не дивуйтеся цьому, бо надходить час, коли всі, хто в могилах, почують Його голос;

²⁹ і вийдуть ті, які робили добро, у воскресіння життя, а ті, які робили зло, — у воскресіння суду.

³⁰ Не можу Я Сам від Себе робити нічого. Як Я чую, так і суджу, і Мій суд справедливий, бо не шукаю Своїєї волі, але волі Того, Хто Мене послав, — [Отця].

Істинне свідчення про Ісуса

³¹ Якщо Я свідчу Сам про Себе, то Моє свідчення неправдиве.

³² Є інший, Хто свідчить про Мене; і знаю, що свідчення, яким Він свідчить про Мене, істинне.

³³ Ви послали до Івана, і він засвідчив істину.

³⁴ Я ж не від людини приймаю свідчення, але кажу це для того, щоб ви були спасенні.

³⁵ Він був світильником, який горів і світив, ви ж хоті-

ли порадуватися від його світла на якийсь час.

³⁶ Я ж маю свідчення більше, ніж свідчення Івана, адже діла, які Мені доручив Отець, щоб Я їх довершив, — ті діла, які Я роблю, свідчать про Мене, що Отець Мене послав.

³⁷ І Сам Отець, Який послав Мене, засвідчив про Мене. А ви голосу Його ніколи не чули і виду Його ніколи не бачили,

³⁸ і не маєте Його слова, яке перебувало б у вас, тому що не вірите Тому, Кого Він послав.

³⁹ Дослідіть Писання! Адже ви думаєте через них мати вічне життя, а вони свідчать про Мене.

⁴⁰ Та ви не хочете прийти до Мене, щоб мати життя.

⁴¹ Слави від людей Я не приймаю,

⁴² але знаю вас, що Божої любові ви не маєте в собі.

⁴³ Я прийшов у Ім'я Мого Отця, — і ви не приймаєте Мене. Якщо ж інший прийде у своє ім'я, того приймете.

⁴⁴ Як ви можете повірити, коли приймаєте одне від одного славу, а слави, що від єдиного Бога, — не шукаєте?

⁴⁵ Не думайте, що Я буду оскаржувати вас перед Отцем; є той, хто вас звинувачує, — Мойсей, на якого ви надієтеся.

⁴⁶ Бо коли б ви вірили Мойсееві, то вірили б і Мені, адже він написав про Мене.

⁴⁷ Якщо ж ви не вірите його Писанням, то як ви повірите Моїм словам?

Нагодування п'ятитисячного натовпу

6 Після цього Ісус пішов на другий бік Тиверіадського моря Галилеї.

² І за Ним ішов великий натовп, оскільки бачили чудеса, які Він здійснював над хворими.

³ Ісус вийшов на гору й сидів там зі Своїми учнями.

⁴ Наближалася Пасха — юдейське свято.

⁵ Тоді Ісус, піднявши очі, побачив, що великий натовп іде до Нього, і каже Пилипові: За що купимо хліба, щоб вони поїли?

⁶ Він говорив це, випробовуючи його, бо Сам знав, що мав робити.

⁷ Відповів йому Пилип: На двісті динаріїв хліба буде недостатньо, щоб кожний хоч трохи одержав.

⁸ Каже Ісусові один із Його учнів, Андрій, брат Симона-Петра:

⁹ Тут є [один] хлопець, який має п'ять ячмінних хлібів та дві риби, але що це на таку кількість?

¹⁰ Промовив Ісус: Розсадіть людей! Було тут багато трави. Тож посідали люди, числом тисяч зо п'ять.

¹¹ Ісус узяв хліби і, віддавши хвалу, подав [учням; учні ж] — тим, які посідали; також і рибу, скільки бажали.

¹² Коли наїлися, Він сказав Своїм учням: Зберіть залишені куски, щоб нічого не пропало.

¹³ Зібрали й наповнили дванадцять кошиків шматками з п'ятьох ячмінних хлібів, що залишилися після тих, які їли.

¹⁴ Тоді люди, побачивши чудо, яке [Ісус] вчинив, говорили, що Він є справжній Пророк, Який має прийти у світ.

¹⁵ А Ісус, знаючи, що вони мають намір прийти, взяти й проголосити Його Царем, відійшов знову Сам на гору.

Ісус іде по морю

¹⁶ З настанням вечора Його учні спустилися до моря,

¹⁷ увійшли в човен і попливли на другий бік моря, до Капернаума. Уже стемніло, а Ісус ще не приходив до них;

¹⁸ море розхвилювалося, бо подув сильний вітер.

¹⁹ Коли вони пропливли десь двадцять п'ять чи тридцять стадій, то побачили, що Ісус іде по морю й наближається до човна, — і налякалися.

²⁰ Він же каже їм: Це Я, не бійтеся!

²¹ Вони хотіли взяти Його до човна, а тим часом човен пристав до берега, куди вони прямували.

Ісус — хліб життя

²² Наступного дня юрба, яка перебувала на другому боці моря, побачила, що іншого човна там не було, крім [того] одного, [до якого ввійшли Його учні], і що Ісус не входив до човна зі Своїми учнями, а відпливли лише самі Його учні.

²³ Тим часом з Тиверіади припливли інші човни поблизу того місця, де їли хліб після того, як Господь віддав хвалу.

²⁴ Коли люди побачили, що там немає ні Ісуса, ні Його учнів, вони самі посідали в човни й попливли до Капернаума, шукаючи Ісуса.

²⁵ Коли знайшли Його на тому боці моря, сказали Йому: Равві, коли Ти прибув сюди?

²⁶ У відповідь Ісус сказав їм: Знову й знову запевняю вас: ви шукаєте Мене не тому, що побачили чудеса, але тому, що їли хліб і наситилися.

²⁷ Не працюйте для поживи, яка гине, але для поживи,

яка залишається на вічне життя, яку дасть вам Син Людський, бо Його призначив Бог Отець!

²⁸ Запитали в Нього: Що нам робити, аби чинити Божі діла?

²⁹ У відповідь Ісус їм сказав: Боже діло є те, щоб ви повірили в Того, Кого Він послав.

³⁰ Тоді сказали Йому: Яку ознаку Ти зробиш, щоб ми побачили і повірили Тобі? Що Ти зробиш?

³¹ Наші батьки їли манну в пустелі, згідно з написаним: Хліб з неба дав їм їсти!

³² А Ісус їм відказав: Знову й знову запевняю вас: не Мойсей дав вам хліб з неба, але Мій Отець дає вам справжній хліб з неба,

³³ бо хлібом Божим є Той, Хто сходить з неба і дає світові життя.

³⁴ Тоді сказали Йому: Господи, давай нам завжди цей хліб!

³⁵ Сказав їм Ісус: Я — хліб життя! Хто приходить до Мене, — не буде голодувати, і хто вірить у Мене, — ніколи не буде спраглим.

³⁶ Але Я сказав вам, що ви хоч і побачили Мене, але не вірите.

³⁷ Все, що дає Мені Отець, прийде до Мене; і того, хто приходить до Мене, Я не вижену геть,

³⁸ бо Я зійшов з неба виконувати не Мою волю, а волю Того, Хто Мене послав, — [Отця].

³⁹ А воля Того, Хто Мене послав, — [Отця], — є та, аби все, що Він Мені дав, Я не втратив, але воскресив це останнього дня.

⁴⁰ Воля Мого Отця є та, щоб кожний, хто бачить Сина й вірить у Нього, мав вічне життя, — і Я воскресну його останнього дня.

⁴¹ Тож нарікали на Нього юдеї, бо Він сказав: Я — хліб, який зійшов з неба, —

⁴² і казали: Хіба це не Ісус, син Йосипа, батька й матір Якого ми знаємо? Як же тепер [Він] каже: Я зійшов з неба?

⁴³ У відповідь Ісус сказав їм: Не ремствуйте між собою.

⁴⁴ Ніхто не може прийти до Мене, коли Отець, Який Мене послав, не притягне його, — і Я воскресну його останнього дня.

⁴⁵ Написано в пророків: І всі будуть навчені Богом! Кожний, хто чув Отця і навчився, приходить до Мене.

⁴⁶ Не тому, що Отця хтось бачив; хіба лише Той, Хто є від Бога, — Він і бачив Отця.

⁴⁷ Знову й знову запевняю вас: той, хто вірить [у Мене], має вічне життя.

⁴⁸ Я — хліб життя!

⁴⁹ Ваші батьки їли манну в пустелі, — і повмирали.

⁵⁰ Цей же — хліб, який сходить із неба, аби той, хто його їсть, не помер.

⁵¹ Я — хліб живий, який зійшов з неба; якщо хто буде їсти цей хліб, житиме вічно. Хліб, який Я дам, — це Моє тіло, [яке Я віддам] для життя світу!

⁵² Тоді стали сперечатися між собою юдеї, кажучи: Як це може Він дати нам їсти Своє тіло?

⁵³ А Ісус сказав їм: Знову й знову запевняю вас: якщо не будете їсти тіла Сина Людського і не будете пити Його крові, не будете мати в собі життя.

⁵⁴ Хто їсть Моє тіло і п'є Мою кров, той має вічне життя, і Я його воскресну останнього дня.

⁵⁵ Адже Моє тіло — справжня пожива, а Моя кров — справжній напій.

⁵⁶ Хто споживає Моє тіло і п'є Мою кров, той перебуває в Мені, і Я в ньому.

⁵⁷ Як послав Мене живий Отець, так і Я живу через Отця, — і той, хто буде споживати Мене, житиме через Мене.

⁵⁸ Це є хліб, який зійшов із неба. Не так, як батьки [ваші манну] їли й померли, а хто споживатиме цей хліб, буде жити вічно!

⁵⁹ Так говорив Він, навчаючи в синагозі в Капернаумі.

багато хто з учнів покидає Ісуса

⁶⁰ Чимало Його учнів, почувши це, казали: То жорстокі слова! Хто може їх слухати?

⁶¹ Ісус же, знаючи в Собі, що Його учні нарікають через це, сказав їм: Чи це вас спокушує?

⁶² А що ж буде, як ви побачите, що Син Людський підіймається туди, де був раніше?

⁶³ Дух оживляє, а тіло ніяк не допомагає. Слова, які Я вам сказав, є дух і життя.

⁶⁴ Але є деякі з вас, які не вірять! Ісус із самого початку знав, хто є ті, які не вірять, і хто є той, котрий Його зрадить.

⁶⁵ І Він додав: Тому Я сказав вам, що ніхто не може прийти до Мене, якщо йому не було дано від [Мого] Отця.

⁶⁶ Від того часу багато хто з Його учнів відійшов геть і вже не ходив з Ним.

⁶⁷ Тоді Ісус сказав дванадцятьом: Може, і ви хочете відійти?

⁶⁸ А Симон-Петро відповів Йому: Господи, до кого ми підемо? Ти маєш слова вічного життя;

⁶⁹ і ми повірили й пізнали, що Ти є Святий — [Син живого] Бога!

⁷⁰ Відповів їм Ісус: Чи не дванадцятьох вас Я вибрав? Але один з вас є дияволом.

⁷¹ Він говорив про Юду Іскаріота, сина Симона, бо він, будучи одним із дванадцятьох, мав Його зрадити.

брати не вірять в Ісуса

7 Після цього Ісус подорожував по Галилеї, бо не хотів ходити по Юдеї, тому що юдеї прагнули Його вбити.

² А наближалось юдейське свято Кучок.

³ І сказали Ісусові Його брати: Вийди звідси й піди до Юдеї, щоб і Твої учні побачили діла, які Ти робиш.

⁴ Адже ніхто такого не робить таємно, але сам шукає, як стати відомим. Якщо робиш таке, то вияви Себе світові!

⁵ Оскільки і Його брати не вірили в Нього.

⁶ На це Ісус сказав їм: Мій час ще не настав, але ваш час завжди готовий.

⁷ Світ не може вас ненавидіти. Мене ж він ненавидить, бо Я свідчу про нього, що його діла лихі.

⁸ Ідіть на свято; Я не йду на це свято, бо Мій час ще не сповнився!

⁹ Сказавши це, Він залишився в Галилеї Сам.

Ісус таємно йде на свято Кучок

¹⁰ Коли ж Його брати пішли на свято, то й Він пішов, але не явно, а наче таємно.

¹¹ Тож юдеї розшукували Його під час свята й запитували: Де Він?

¹² І була щодо Нього велика суперечка між людьми. Деякі казали, що Він добрий; інші ж казали, що ні, — Він обманює народ.

¹³ Та відкрито ніхто не говорив про Нього, бо боялися юдеїв.

Ісус навчає в храмі

¹⁴ Посередині свята Ісус увійшов до храму й почав навчати.

¹⁵ Тому дивувалися юдеї, кажучи: Як Він знає Писання, хоч не вчився?

¹⁶ Тоді у відповідь Ісус їм сказав: Моя наука — не Моя, але Того, Хто Мене послав.

¹⁷ Якщо хто хоче чинити Його волю, той пізнає вчення, чи воно від Бога, чи Я говорю від Себе.

¹⁸ Хто говорить від себе самого, той шукає власної слави, а Хто шукає слави для Того, Хто послав Його, Той правдивий, і немає в Ньому неправди.

¹⁹ Чи не Мойсей дав вам Закон? А ніхто з вас не виконує Закону. Чому ж ви Мене хочете вбити?

²⁰ Натовп відповів [і сказав]: Біса маєш! Хто Тебе хоче вбити?

²¹ У відповідь Ісус сказав їм: Одне діло зробив Я, — і ви всі дивуєтесь.

²² Мойсей заповідав вам обрізатися не тому, що воно від Мойсея, але тому, що воно від батьків, і ви в суботу обрізуєте людину.

²³ Якщо чоловік приймає обрізання в суботу, щоб не був порушений закон Мойсея, то чого ж ви палаєте на Мене гнівом, що Я зробив здоровою в суботу всю людину?

²⁴ Не судіть за зовнішнім виглядом, але судіть справедливим судом!

²⁵ Тоді деякі жителі Єрусалима почали говорити: Хіба це не Той, Кого хочуть убити?

²⁶ І ось, Він говорить відкрито і нічого Йому не кажуть. Чи справді впевнилися старші, що Він Христос?

²⁷ Але ж ми знаємо, звідки Він; коли ж прийде Христос, ніхто не знатиме, звідки Він.

²⁸ Тоді Ісус, навчаючи й розповідаючи в храмі, голосно промовив: І Мене знаєте, і звідки Я, ви знаєте; Я не прийшов від Себе, але правдивим є Той, Хто послав Мене, Котрого ви не знаєте.

²⁹ Я ж Його знаю, бо Я від Нього, і Він Мене послав!

³⁰ Тому вони намагалися схопити Його, але ніхто не наклав на Нього рук, бо ще не настав Його час.

³¹ Багато людей повірили в Нього і казали: Коли прийде Христос, хіба Він буде робити більші чудеса від тих, які Цей зробив?

³² Почули фарисеї, що юрба гомоніла таке про Нього. І послали фарисеї та первосвященики своїх слуг, щоб вони схопили Його.

Ісус піде до Свого Отця

³³ Тому сказав Ісус: Ще короткий час буду з вами, та й піду до Того, Хто послав Мене.

³⁴ Будете шукати Мене — і не знайдете; і де Я буду, ви туди не зможете прийти!

³⁵ Міркували між собою юдеї: Куди це Він хоче йти, що ми не знайдемо Його? Чи до розсіяних між греками хоче йти та й греків навчати?

³⁶ Що то за слово Він сказав: Будете шукати Мене — і не знайдете; і де Я буду, ви туди не зможете прийти?

Ісус заповідає прихід Святого Духа

³⁷ Останнього великого дня свята Ісус стояв і закликав, кажучи: Якщо хто спраглий, нехай приходить до Мене і п'є.

³⁸ Хто вірить у Мене, як каже Писання, ріки живої води з нутра його потечуть.

³⁹ Це Він сказав про Духа, Якого мали одержати ті, котрі повірили в Нього. Але Духа ще не було, бо Ісус ще не був прославлений.

Незгода в народі через Ісуса

⁴⁰ [Багато хто] з народу, почувши ці слова, міркував: Це справді Пророк!

⁴¹ Інші твердили: Це Христос! Ще інші говорили: Хіба з Галилеї прийде Христос?

⁴² Хіба в Писанні не сказано, що Христос прийде з нащадків Давида, з Вифлеєма — села, звідки був Давид?

⁴³ Тож через Нього в народі постала незгода.

Невдава спроба схопити Ісуса.

Заступництво Никодима

⁴⁴ Деякі ж з них хотіли схопити Його, але ніхто не накладав на Нього рук.

⁴⁵ Отже, слуги повернулися до первосвящеників і фарисеїв, а ті дорікали їм: Чому ви не привели Його?

⁴⁶ Слуги відповіли: Ніколи ще жодна людина не говорила так, [як Цей Чоловік].

⁴⁷ Тоді фарисеї їм відповіли: Чи й ви також обмануті?

⁴⁸ Хіба хтось зі старших чи з фарисеїв повірив у Нього?

⁴⁹ Але цей народ, який не знає Закону, — проклятий він!

⁵⁰ Каже їм Никодим, який приходив до Нього раніше і був одним із них:

⁵¹ Хіба судить наш Закон людину, не вислухавши її спочатку і не дізнавшись, що вона робить?

⁵² Та вони у відповідь сказали йому: А ти часом не з Галилеї? Досліди і побачиш, що пророк не приходить з Галилеї!

⁵³ І розійшлися всі по своїх домах.

Ісус прощає жінок-перелюбниць

8 Ісус пішов на Оливну гору. ² Та вдосвіта знову прийшов до храму, і весь народ приходив до Нього, і Він, сівши, навчав їх.

³ А книжники й фарисеї привели [до Нього] жінку, схоплену під час перелюбу і, поставивши її посередині,

⁴ кажуть Йому: Учителю, ця жінка явно була схоплена в перелюбі.

⁵ В законі Мойсей наказав нам таких побивати камінням. А Ти що на це скажеш?

⁶ Це вони говорили, випробовуючи Його, щоб мати підставу звинуватити Його. Ісус же, схилившись додолу, писав пальцем по землі, [не звертаючи на них уваги].

⁷ Оскільки вони продовжували запитувати Його, Він підвівся і сказав їм: Хто з вас без гріха, нехай перший кине в неї камінь!

⁸ І знову, схилившись, писав по землі.

⁹ Вони ж, почувши, [і засоромлені совістю], відходили один за одним, починаючи зі старших [до останніх]; і залишився Сам [Ісус] та жінка, яка стояла посередині.

¹⁰ Ісус, підвівши голову [і не побачивши нікого, лише саму жінку], сказав їй: Жінко, де вони, [ті, хто звинувачував тебе]? Ніхто тебе не осудив?

¹¹ Вона відповіла: Ніхто, Господи. А Ісус їй сказав: Я тебе також не засуджую. Іди й відтепер більше не гріши.

Ісус — Світло для світу

¹² Тоді Ісус знову промовляв до них, кажучи: Я — Світло для світу! Хто піде за Мною, той не ходитиме в темряві, але матиме Світло життя.

¹³ Однак фарисеї Йому сказали: Ти свідчиш про Себе Сам, тож Твоє свідчення не є правдивим.

¹⁴ У відповідь Ісус сказав їм: Хоч Я свідчу про Себе, Моє свідчення є правдивим, бо Я знаю, звідки прийшов і

куди йду, а ви не знаєте, звідки Я і куди йду.

¹⁵ Ви по-тілесному судите, — Я ж не суджу нікого.

¹⁶ А якщо Я і суджу, то Мій суд є правдивим, бо Я не один, але з Тим, Хто Мене послав, — з Отцем.

¹⁷ У вашому ж таки Законі написано, що свідчення двох людей є правдивим.

¹⁸ Я Сам свідчу про Себе, та свідчить про Мене і Той, Хто Мене послав, — Отець!

¹⁹ Тоді запитали Його: Де Твій Отець? Ісус відповів: Ні Мене не знаєте, ні Мого Отця; коли б ви Мене знали, то знали б і Мого Отця.

²⁰ Ці слова Він сказав біля скарбниці, навчаючи в храмі, й ніхто не схопив Його, бо ще не прийшов Його час.

Ісус робить те, що до вподоби Отцю

²¹ Тоді знову сказав їм [Ісус]: Я відходжу, і ви будете шукати Мене, і в гріховності своїй помрете. Куди Я іду, туди ви не можете піти!

²² Тож юдеї міркували між собою, чи Сам Себе Він не вб'є, коли каже: Куди Я іду, туди ви не можете піти?

²³ А Він говорив їм: Ви — здолу, Я — звисока; ви від цього світу, Я не від цього світу.

²⁴ Тому Я сказав вам, що помрете у ваших гріхах. Бо коли не повірите, що Я є, то помрете у ваших гріхах.

²⁵ А вони запитали Його: Хто Ти? Сказав їм Ісус: Я — Початок, що й кажу вам.

²⁶ Багато Я маю про вас говорити і судити, але Той, Хто послав Мене, є правдивий, і Я світові те кажу, що від Нього почув.

²⁷ Вони ж не зрозуміли, що Він говорив їм про Отця.

²⁸ Тому Ісус їм сказав: Коли піднесете Сина Людського, тоді зрозумієте, що це Я і що від Себе нічого не роблю, а тільки як навчив Мене [Мій] Отець, — те й говорю.

²⁹ Той, Хто послав Мене, є зі Мною; [Отець] не залишив Мене Самого, бо Я завжди роблю те, що Йому до вподоби!

³⁰ Коли Він це говорив, багато хто повірив у Нього.

Істина вільними вас зробить

³¹ Тож промовив Ісус до тих юдеїв, які повірили в Нього: Якщо ви будете перебувати в Моєму слові, тоді справді будете Моїми учнями

³² і пізнаєте істину, а істина вас вільними зробить!

³³ Вони відповіли Йому: Ми є потомством Авраама і не

були ні в кого й ніколи невільниками. То як же Ти кажеш, що станемо вільними?

³⁴ Відповів їм Ісус: Знову й знову запевняю вас, що кожний, хто чинить гріх, є невільником гріха.

³⁵ Але невільник не залишається в домі навіки; Син же залишається навіки.

³⁶ Отже, якщо Син визволить вас, то справді будете вільні.

³⁷ Знаю, що ви є потомством Авраама, але прагнете Мене вбити, бо Моє слово не вміщається у вас.

³⁸ Я кажу те, що побачив у [Мого] Отця, а ви чините те, що чули від [вашого] батька.

Діти Авраама і діти гиявола

³⁹ У відповідь вони Йому сказали: Авраам наш батько! Каже їм Ісус: Якби ви були дітьми Авраама, ви чинили б діла Авраамові;

⁴⁰ нині ж ви шукаєте вбити Мене — Людину, Котра сказала вам істину, яку почула від Бога. Авраам такого не робив.

⁴¹ Ви робите діла вашого батька! Тоді вони сказали Йому: Ми народилися не від перелюбу; маємо одного Отця — Бога!

⁴² Сказав їм Ісус: Якби Бог був вашим Отцем, ви полюбили б Мене, бо Я від Бога вийшов і прийшов, — не Сам від Себе прийшов, але Він Мене послав.

⁴³ Чому ви не розумієте Моєї мови? Бо ви не можете слухати Моїх слів.

⁴⁴ Ви від вашого батька — диявола, і ви хочете виконувати бажання вашого батька. Той був душоубом від самого початку і в істині не встояв, бо немає в ньому істини. Коли говорить неправду, тоді своє говорить, бо він неправдомовець і батько неправди.

⁴⁵ А коли Я істину кажу, — ви не вірите Мені.

⁴⁶ Хто з вас оскаржить Мене за гріх? А якщо Я істину кажу, то чому ви Мені не вірите?

⁴⁷ Хто від Бога, той слухає Божі слова; ви ж тому й не слухаєте, що ви не від Бога!

⁴⁸ Відповідаючи на це, юдеї сказали: Хіба не так ми говоримо, що Ти самарієць і біса маєш?

⁴⁹ Ісус відповів: Я біса не маю, але шаную Мого Отця, а ви Мене зневажаєте.

⁵⁰ Я не шукаю власної слави: є Той, Хто шукає і судить.

Хто береже Моє слово, не побачить смерті повік

⁵¹ Знову й знову запевняю вас, що коли хто збереже Моє слово, не побачить смерті повік!

Ісус знає Отця і зберігає Його слово

⁵² Тоді юдеї сказали Йому: Тепер ми довідалися, що Ти маєш біса. І Авраам помер, і пророки, а Ти кажеш: Коли хто збереже Моє слово, не скуштує смерті ніколи.

⁵³ Хіба Ти більший від нашого батька Авраама, який помер? Та й пророки помирали. Ким Ти Себе Самого робиш?

⁵⁴ Ісус відповів: Якщо Я буду прославляти Себе Самого, то слава Моя — ніщо. Це Мій Отець Мене прославляє, — Той, про Кого ви кажете: Він — наш Бог;

⁵⁵ ви Його не пізнали, Я ж Його знаю. І якщо Я скажу, що не знаю Його, то буду подібним до вас — неправдомовцем, але Я Його знаю та зберігаю Його слово.

Христос був до Авраама

⁵⁶ Авраам, ваш батько, радий був би побачити Мій день — і побачив, і зрадів!

⁵⁷ На це юдеї Йому сказали: Ти не маєш ще й п'ятдесяти років, а вже бачив Авраама?

⁵⁸ Та Ісус їм сказав: Знову й знову запевняю вас: Перш ніж був Авраам, — Я є!

⁵⁹ Тоді схопили каміння, щоб кидати в Нього. Ісус же скрився і вийшов з храму, [пройшовши між ними, і попрямував далі].

Зцілення сліпонародженого

9 А коли Він ішов, то побачив чоловіка, сліпого від народження.

² Його учні запитали Його, кажучи: Учителю, хто згрішив: він чи батьки його, що сліпим народився?

³ Ісус відповів: Ні він не згрішив, ні його батьки, але щоб виявилися на ньому Божі діла.

⁴ Доки є день, потрібно, щоб ми робили діла Того, Хто Мене послав; надходить ніч, коли ніхто не зможе робити.

⁵ Поки Я є у світі, Я — Світло для світу!

⁶ Сказавши це, Він плюнув на землю, зробив грязиво зі слини й помазав ним очі сліпому,

⁷ і сказав йому: Піди вмийся в купальні Силоам! Силоам у перекладі означає «посланий». Отже, він пішов, умився і прийшов зрячим.

⁸ Сусіди ж і ті, котрі бачили його раніше, як він був жебраком, казали: Хіба це не той, хто сидів і жебрав?

⁹ Деякі говорили, що це він; інші говорили, що ні, але подібний до нього. Він [же] казав: Це я!

¹⁰ Тоді випитували в нього: Як тобі відкрилися очі?

¹¹ Він відповів: Чоловік, Якого звуть Ісус, зробив грязиво й помазав мої очі та сказав мені: Іди в [купальню] Силоам і вмийся. Я пішов, умився і прозрів.

¹² І запитали в нього: Де Він? Той каже: Я не знаю.

¹³ Тож повели того, який був колись сліпий, до фарисеїв.

¹⁴ А того дня, коли Ісус зробив грязиво й відкрив йому очі, була субота.

¹⁵ Знову запитували його фарисеї, як він прозрів. Він сказав їм: Грязиво поклав мені на очі, я вмився і бачу.

¹⁶ Деякі з фарисеїв говорили: Ця Людина не є від Бога, бо не дотримується суботи. Інші ж казали: Як може грішна людина робити такі чудеса? І виник між ними поділ.

¹⁷ Знову кажуть сліпому: Що ти скажеш про Нього, оскільки Він відкрив твої очі? Він же сказав: Це Пророк!

¹⁸ Але юдеї не повірили в те, що він був сліпим і став зрячим, аж поки не покликали батьків того, хто прозрів,

¹⁹ і не запитали їх, говорячи: Чи це ваш син, про якого ви кажете, що народився сліпий? Як же він тепер бачить?

²⁰ У відповідь його батьки сказали [їм]: Знаємо, що він — наш син і що народився сліпий,

²¹ а чому тепер бачить, — не знаємо, або хто відкрив йому очі, — ми не знаємо. Він дорослий, його й запитайте; нехай говорить сам за себе!

²² Таке сказали його батьки, оскільки боялися юдеїв; а юдеї вже змовилися, що коли хто визнає його за Христа, то буде відлучений він від синагоги.

²³ Ось чому його батьки сказали: Він дорослий, тож запитайте його самого.

²⁴ Отже, вдруге покликали чоловіка, який був сліпий, і сказали йому: Віддай славу Богові! Ми знаємо, що Той Чоловік грішний!

²⁵ У відповідь він сказав: Чи Він грішний, — я не знаю; одне знаю, що я був сліпий, а тепер бачу!

²⁶ [Ще раз] запитали його: Що Він тобі зробив? Як від-

крив твої очі?

²⁷ Він відповів їм: Я вам уже сказав, та ви не вислухали. Що ще хочете почути? Чи й ви хочете стати Його учнями?

²⁸ І докорили йому, кажучи: Це ти Його учень, а ми — учні Мойсея.

²⁹ Ми знаємо, що з Мойсеєм говорив Бог, а Цей — ми не знаємо звідки Він!

³⁰ Чоловік сказав їм у відповідь: Дивно, що ви не знаєте, звідки Він, а Він відкрив мені очі.

³¹ Адже відомо, що грішників Бог не слухає, але коли хто Бога шанує і чинить Його волю, того Він слухає.

³² Споконвіку не чувано, щоби хтось відкрив очі тому, хто народився сліпим.

³³ Якби Він не був від Бога, то не міг би робити нічого!

³⁴ А вони йому у відповідь сказали: Ти весь у гріхах народився, і ти ще нас вчиш? І вигнали його геть.

Духовна сліпота

³⁵ Почувши, що його вигнали геть, Ісус знайшов його і сказав [йому]: Чи віриш ти в Сина Людського?

³⁶ Той у відповідь сказав: А хто Він, Господи, щоб я повірив у Нього?

³⁷ Ісус сказав йому: І ти Його бачив, оце Він говорить з тобою.

³⁸ Він же сказав: Вірю, Господи! — і вклонився Йому.

³⁹ А Ісус сказав: На суд Я прийшов у цей світ, щоб сліпі бачили, а зрячі щоб ставали сліпими!

⁴⁰ Почули це деякі фарисеї, які були з Ним, і сказали Йому: Невже й ми сліпі?

⁴¹ Відповів їм Ісус: Якби ви були сліпі, то не мали би гріха, але ви кажете, що бачите, тож гріх ваш залишається на вас.

Притча про пастиря та овець

10 Знову й знову запевняю вас: хто не входить до овечої кошари дверима, але перелазить в іншому місці, той злодій і розбійник,

² а хто входить дверима, той пастир овець.

³ Йому воротар відчиняє, і вівці слухаються його голосу; він кличе своїх овець по імені й виводить їх.

⁴ Коли він усіх своїх овець веде, то йде перед ними, а вівці йдуть за ним, бо знають його голос;

⁵ за чужим же вони не підуть, а втікатимуть від нього, бо не знають чужого голосу!

⁶ Таку притчу розповів їм Ісус. Та вони не зрозуміли, що означало те, про що Він говорив їм.

Я — Пастир добрий

⁷ Тоді ще сказав [їм] Ісус: Знову й знову запевняю вас, що Я — двері для овець.

⁸ Всі, котрі приходили переді Мною, були злодії та розбійники, але вівці не слухали їх.

⁹ Я — двері! Якщо хто Мною ввійде, то буде спасений; він увійде і вийде, і знайде пасовисько.

¹⁰ Злодій приходить тільки для того, щоб украсти, вбити і погубити. Я ж прийшов, щоб ви мали життя і щоб над міру мали.

¹¹ Я — Пастир добрий! Пастир добрий кладе Свою душу за овець.

¹² Наймит же і той, хто не є пастирем, якому вівці не належать, коли бачить наближення вовка, кидає овець і втікає, а вовк хапає і розполохує [овець];

¹³ [наймит утікає], адже він — наймит і про овець не дбає.

¹⁴ Я — Пастир добрий. І Я знаю Своїх, і Мої знають Мене;

¹⁵ як знає Мене Отець, так і Я знаю Отця, і кладу Свою душу за овець.

¹⁶ Я маю й інших овець, які не з цієї кошари, тож Мені треба і їх привести; вони почують Мій голос, і буде одна отара й один Пастир.

¹⁷ Саме тому любить Мене Отець, що Я кладу Свою душу, аби знову прийняти її.

¹⁸ Ніхто не бере її від Мене, але Я Сам віддаю її. Владу маю її віддати, і владу маю знову її прийняти; цю заповідь Я одержав від Мого Отця.

¹⁹ Через ці слова знову виникла незгода між юдеями.

²⁰ Багато з них казали: Він має біса та є несамовитим! Навіщо слухаєте Його?

²¹ Інші казали: Ні, це не слова біснுவатого. Хіба може біс відкрити очі сліпому?

Я і Отець — Ми одне

²² Було тоді в Єрусалимі свято Відновлення; стояла зима.

²³ Ісус ходив у храмі — в притворі Соломона.

²⁴ Його обступили юдеї і говорили Йому: Доки будеш

тримати нас у непевності? Якщо Ти Христос, скажи нам відкрито!

²⁵ Ісус відповів їм: Я вам сказав, а ви не вірите. Справи, які Я чиню в Ім'я Мого Отця, вони свідчать про Мене.

²⁶ Але ви не вірите, бо ви не з Моїх овець,

²⁷ [як Я вам сказав]. Мої вівці слухаються Мого голосу, і Я знаю їх, і вони йдуть за Мною,

²⁸ і Я даю їм вічне життя, і вони не загинуть повік, і ніхто не забере їх з Моїх рук.

²⁹ Мій Отець, Який дав їх Мені, є більший від усіх, і ніхто не може забрати [їх] з руки [Мого] Отця.

³⁰ Я і Отець — Ми одне!

³¹ І знову юдеї взялися за каміння, щоб Його каменувати.

³² Ісус відповів їм: Багато добрих діл показав Я вам від [Мого] Отця. За яке з цих діл хочете Мене каменувати?

³³ Відповіли Йому юдеї, [кажучи]: Не за добрі діла каменуємо Тебе, але за богозневагу, за те, що Ти, будучи людиною, робиш Себе Богом!

³⁴ Ісус відповів їм: Хіба не написано у вашому законі: Я сказав: ви боги?

³⁵ Якщо богами назвав Він тих, до кого було слово Боже, — а Писання не може бути порушене, —

³⁶ то про Того, Кого Отець освятив і послав у світ, ви кажете, що Він зневажає Бога, бо Я сказав: Я Божий Син?

³⁷ Якщо Я не роблю діл Мого Отця, то не вірте Мені;

³⁸ якщо ж Я роблю, то хоч не вірте Мені, — вірте ділам, щоб ви зрозуміли й пізнали, що Отець у Мені, а Я — в Отці.

³⁹ І знову намагалися схопити Його, але Він unikнув їхніх рук.

Намагання схопити Ісуса. Ісус іде за Йордан

⁴⁰ Тож пішов знову на другий бік Йордану, на те місце, де Іван колись хрестив, і залишився там.

⁴¹ І багато людей прийшло до Нього. Вони говорили, що Іван не зробив жодного чуда, проте все, що говорив Іван про Нього, було істинним.

⁴² І багато хто там повірив у Нього.

Смерть і воскресіння Лазаря

11 Був один хворий, Лазар з Витанії, із села Марії та її сестри Марти.

² Це була та Марія, яка помазала Господа миром та обтерла Його ноги своїм волоссям; її брат Лазар хворів.

³ Сестри послали передати Йому: Господи, той, кого Ти любиш, хворіє.

⁴ Почувши це, Ісус сказав: Ця хвороба не на смерть, але для Божої слави, щоб Божий Син прославився через неї!

⁵ Ісус любив Марту, і сестру її, і Лазаря.

⁶ Та коли почув, що він хворіє, то залишався два дні на тому місці, де перебував.

⁷ Після цього звелів учням: Підемо знову в Юдею!

⁸ А учні сказали Йому: Учителю, таж ось юдеї намагалися Тебе камінням побити, а Ти знову туди йдеш?

⁹ Ісус відповів: Хіба не дванадцять годин є на день? Якщо хто ходить вдень, не спотикається, адже бачить світло цього світу.

¹⁰ Якщо хто ходить уночі, то спотикається, бо немає світла в ньому!

¹¹ Сказавши це, вів далі: Наш друг Лазар заснув, — піду розбудити його.

¹² А Його учні сказали: Господи, якщо заснув, то одужає!

¹³ Ісус сказав про його смерть, а вони подумали, що Він говорить про звичайний сон.

¹⁴ Тоді Ісус сказав їм прямо: Лазар помер;

¹⁵ і радію за вас, що Я там не був, щоб ви повірили; та ходімо до нього.

¹⁶ Тоді Хома, званий ще Близнюком, сказав іншим співучням: Ходімо й ми, щоб померти з Ним!

¹⁷ Коли Ісус прийшов, то знайшов, що він уже чотири дні як перебуває в гробі.

¹⁸ Витанія була поблизу Єрусалима, якихось п'ятнадцять стадій,

¹⁹ тож багато юдеїв прийшло до Марти й Марії, щоб розрадити їх за брата.

²⁰ Коли ж Марта почула, що йде Ісус, то вийшла Йому назустріч. Марія ж сиділа вдома.

²¹ Марта сказала Ісусові: Господи, якби Ти був тут, не помер би мій брат.

²² Але й тепер знаю, що Бог дасть Тобі те, що лише попросиш у Бога.

²³ Ісус каже їй: Твій брат воскресне!

²⁴ Говорить Йому Марта: Знаю, що воскресне у воскресінні, останнього дня.

²⁵ Та Ісус їй сказав: Я є воскресіння і життя; хто вірить у Мене, — хоч і помер, буде жити.

²⁶ І кожний, хто живе й вірить у Мене, — не помере по-вік. Чи віриш ти в це?

²⁷ Каже Йому: Так, Господи, я повірила, що Ти — Христос, Син Божий, Який приходить у світ.

²⁸ Сказавши це, вона пішла й поклікала свою сестру Марію. Вона пошепки промовила: Учитель прийшов і кличе тебе!

²⁹ Та ж, як почула, швидко встала й пішла до Нього,

³⁰ оскільки Ісус ще не прийшов до села, а був на тому місці, де зустріла Його Марта.

³¹ А юдеї, які були з нею в хаті й потішали її, побачивши, що Марія швидко встала й вийшла, подалися за нею, гадаючи, що вона пішла до гробниці, щоб там поплакати.

³² Коли Марія прийшла туди, де був Ісус, і побачила Його, то впала Йому до ніг і промовила: Господи, якби Ти був тут, мій брат не помер би!

³³ Ісус, побачивши, що вона плаче, та юдеї, які прийшли з нею, також плачуть, розжалобився духом і Сам зворушився.

³⁴ І Він запитав: Де ви його поклали? Йому відповіли: Господи, іди поглянь!

³⁵ Ісус заплакав.

³⁶ А юдеї загомоніли: Дивись, як Він любив його!

³⁷ Деякі з них зауважили: Хіба не міг Той, Хто відкрив очі сліпому, зробити так, щоб і цей не помер?

³⁸ Перебуваючи у внутрішній жалобі, Ісус підходить до гробниці. Це була печера, до якої прилягав камінь.

³⁹ Ісус промовив: Відваліть камінь! Марта, сестра померлого, сказала Йому: Господи, вже чути запах, бо чотири дні вже минуло!

⁴⁰ Ісус їй відповів: Хіба не сказав Я тобі, що коли будеш вірити, — побачиш Божу славу?

⁴¹ Відвалили камінь від печери, [де лежав померлий]. Ісус звів очі вгору й промовив: Отче, дякую Тобі, що Ти вислухав Мене.

⁴² Я знав, що Ти завжди Мене вислуховуєш, але задля натовпу, який стоїть довкола, Я сказав, — аби повірили, що Ти Мене послав!

⁴³ Промовивши це, Він вигукнув гучним голосом: Лазарю, вийди сюди!

⁴⁴ І померлий вийшов. Руки й ноги його були обмотані полотном, а його обличчя обв'язане хусткою. Каже їм Ісус: Розв'яжіть його й звільніть, щоб міг ходити.

Первосвященики і фарисеї змовляються вбити Ісуса

⁴⁵ Тоді багато юдеїв, які прийшли до Марії та побачили, що Він зробив, повірили в Нього.

⁴⁶ Деякі з них пішли до фарисеїв і розповіли їм, що вчинив Ісус.

⁴⁷ Зібрали первосвященики й фарисеї раду і говорили: Що нам робити? Адже Ця Людина робить багато чудес!

⁴⁸ Якщо залишимо Його, то всі повірять у Нього; і придуть римляни, і віднімуть у нас і храм, і народ!

⁴⁹ Один же з них, Каяфа, який був того року первосвящеником, сказав їм: Ви нічого не знаєте!

⁵⁰ Хіба не розумієте, що краще для вас, щоб Одна Людина померла за народ, а не щоб увесь народ загинув?

⁵¹ Це він сказав не від себе, але, будучи того року первосвящеником, пророкував, що Ісус мав померти за народ, —

⁵² і не тільки за народ, але щоб і розсіяних Божих дітей зібрати разом.

⁵³ Отже, з цього дня вони змовилися вбити Його.

⁵⁴ Ісус більше не ходив відкрито між юдеями, але пішов звідти в край, що біля пустелі, до міста, яке називається Єфрем, і там залишався з учнями.

⁵⁵ Наближалася юдейська Пасха, і багато людей з країни пішли в Єрусалим перед Пасхою, щоб очиститися.

⁵⁶ Шукали тоді Ісуса і, стоячи в храмі, говорили між собою: Як ви вважаєте, чи прийде Він на свято?

⁵⁷ А первосвященики та фарисеї видали наказ: якщо хто довідається, де Він перебуває, щоби доніс, аби схопити Його.

Помазання Ісуса дорогоцінним миром

12 За шість днів до Пасхи Ісус прийшов до Витанії, де був Лазар, [який помер] і якого Ісус воскресив із мертвих.

² Там Йому влаштували вечерю, а Марта обслуговувала. Лазар був одним із тих, хто був з Ним при столі.

³ Марія, взявши літру мира зі справжнього дорогоцінного нафту, помазала Ісусові ноги й своїм волоссям обтерла

їх. Дім наповнився запахом мира.

⁴ Каже один з Його учнів, Юда Іскаріотський, [син Симона], який мав Його видати:

⁵ Чому б не продати це миро за триста динаріїв і не роздати бідним?

⁶ Він сказав це не тому, що турбувався про бідних, але тому, що був злодієм і, маючи скриньку на гроші, носив те, що вкидали.

⁷ А Ісус сказав: Облиш її, це вона на день Мого похорону зберегла:

⁸ бідних ви завжди зі собою маєте, Мене ж — не завжди маєте.

Змова проти Пазаря

⁹ Багато юдеїв довідалося, що Він там, і прийшли не тільки задля Ісуса, а й щоби побачити Лазаря, якого Він воскресив із мертвих.

¹⁰ Тож первосвященики змовилися, щоб і Лазаря вбити,

¹¹ бо через нього багато хто відходив від юдеїв і починав вірити в Ісуса.

Урочистий візг Ісуса в Єрусалим

¹² Наступного дня велика кількість людей, котрі, почувши, що Ісус іде в Єрусалим, прийшли на свято.

¹³ Вони взяли віття пальм, вийшли назустріч Йому і вигукували, [промовляючи]: Осанна! Благословенний, Хто йде в Ім'я Господнє! Цар Ізраїлю!

¹⁴ А Ісус, знайшовши осли, сів на нього, — згідно з написаним:

¹⁵ Не бійся, дочко Сіонська! Ось Цар твій іде, сидячи на молодому ослі.

¹⁶ Його учні спочатку не зрозуміли цього. Але коли Ісус був прославлений, тоді згадали, що це було про Нього написано, і це Йому зробили.

¹⁷ Свідчили люди, які були з Ним, коли Він викликав Лазаря з гробу і воскресив його з мертвих.

¹⁸ Тому і зустрів Його натовп, бо почув, що Він зробив це чудо.

¹⁹ А фарисеї гомоніли між собою: Дивіться, нічого не вдієте: ось увесь світ пішов за Ним!

Греки шукають Ісуса

²⁰ Деякі з тих, хто прийшов поклонитися у свято, були

греками.

²¹ Вони підійшли до Пилипа, який був з Витсаїди Галілейської, і просили його, кажучи: Пане, ми хочемо бачити Ісуса!

²² Пилип іде і каже про це Андрієві, а [далі] Андрій з Пилипом ідуть та й повідомляють Ісуса.

Отець з неба прославляє Сина

²³ А Ісус сказав їм у відповідь: Прийшов час прославитися Синові Людському.

²⁴ Знову й знову запевняю вас: якщо зерно пшениці, впавши на землю, не вмере, воно залишиться одне. Якщо ж вмере, — принесе великий урожай.

²⁵ Хто любить душу свою, той погубить її; хто ж ненавидить душу свою в цьому світі, той збереже її для вічного життя.

²⁶ Якщо хто Мені служить, нехай іде за Мною, і де Я, там буде і Мій слуга. Якщо хто Мені служить, того пошанує [Мій] Отець.

Ісус говорить про Свій Вігх'іг

²⁷ Нині душа Моя стривожена. І що Я скажу? Отче, спаси Мене від цієї години! Але ж задля цього Я і прийшов — на цю годину.

²⁸ Отче, прослав Своє Ім'я! Почувся тоді голос із неба: І прославив Я, і знову прославлю!

²⁹ А люди, які стояли й чули це, говорили: То був грім. Інші казали: То ангел до Нього заговорив.

³⁰ У відповідь Ісус сказав: Не для Мене був цей голос, а для вас.

³¹ Нині настав суд цьому світові; нині князь цього світу буде вигнаний геть.

³² Якщо Я буду піднятий від землі, то притягну всіх до Себе!

³³ Він говорив це, зазначаючи, якою смертю мав померти.

³⁴ А з юрби Йому відповіли: Ми чули із Закону, що Христос перебуває вічно, а Ти кажеш, що Син Людський має бути піднятий. Хто Цей Син Людський?

³⁵ Тоді Ісус сказав їм: Ще деякий час Світло є між вами. Ходіть, доки маєте Світло, щоб вас не огорнула темрява, а хто ходить у темряві, не знає, куди йде.

³⁶ Доки маєте Світло, вірте у Світло, щоб ви стали си-

нами Світла! Сказавши це, Ісус скрився і відійшов від них.

Зневіра народу

³⁷ Хоча Він зробив перед ними стільки чудес, вони не повірили в Нього,

³⁸ щоби сповнилося слово пророка Ісаї, яке він сказав: Господи, хто повірив нашій вістці? І кому відкрилася Господня правиця?

³⁹ Вони не могли вірити ще й тому, що, як казав Ісая:

⁴⁰ Засліпив їхні очі, зробив кам'яними їхні серця, аби вони не побачили очима, не зрозуміли серцем і не навернулися, щоб Я оздоровив їх!

⁴¹ Це сказав Ісая, коли побачив славу Його і сповістив про Нього.

⁴² Все ж таки багато зі старших повірило в Нього, але через фарисеїв вони не зізнавалися, щоб їх не вигнали із синагоги;

⁴³ вони бо полюбили людську славу більше, ніж славу Божу.

Заповідь Бога — це вічне життя

⁴⁴ Тож Ісус гучним голосом сказав: Хто вірить у Мене, той вірить не в Мене, а в Того, Хто послав Мене!

⁴⁵ І хто бачить Мене, той бачить Того, Хто послав Мене.

⁴⁶ Я — Світло, яке прийшло у світ, щоб кожний, хто вірить у Мене, не перебував у темряві.

⁴⁷ Якщо хто почує Мої слова і не зберігатиме, Я його не суджу, бо Я не прийшов, аби судити світ, але щоб спасти світ.

⁴⁸ Хто відрікається від Мене і не приймає Моїх слів, той має свого суддю: слово, яке Я сказав, — воно судитиме його останнього дня.

⁴⁹ Бо не від Себе Я говорив, а Отець, Який послав Мене, це Він дав Мені заповідь, що маю сказати і що говорити.

⁵⁰ І Я знаю, що Його заповідь — це вічне життя. А що Я кажу, то так кажу, як сказав Мені Отець!

Ісус умиває ноги своїм учням

ІЗ Перед святом Пасхи Ісус, знаючи, що настала Його година перейти з цього світу до Отця, виявив любов до Своїх, — тих, які у світі, — до кінця полюбив їх.

² Під час вечері, як диавол уже вкинув у серце Юди Іскаріотського, сина Симона, видати Його,

³ [Ісус], знаючи, що все дав Йому Отець в руки і що від

Бога вийшов та до Бога йде,

⁴ встав з вечері, зняв одяг і, взявши рушника, підперезався.

⁵ Потім налив води до вмивальниці й почав мити ноги учням і обтирати рушником, яким був підперезаний.

⁶ Підходить Він до Симона-Петра. [А той] каже Йому: Господи, чи ж Тобі мити мої ноги?

⁷ Ісус у відповідь йому сказав: Що Я роблю, того ти нині не знаєш, але згодом зрозумієш.

⁸ Каже Йому Петро: Ти не помиєш моїх ніг повіки! Ісус йому відповів: Якщо не вмю тебе, не матимеш частки зі Мною.

⁹ Симон-Петро каже Йому: Господи, не тільки мої ноги, але й руки та голову.

¹⁰ А Ісус говорить йому: Хто вмитий, тому потрібно тільки ноги обмити, оскільки весь чистий; і ви чисті, але не всі.

¹¹ Адже Він знав того, хто зрадить Його, тому й сказав, що не всі вони чисті.

¹² А коли помив їхні ноги і надів Свій одяг, знову сів при столі й сказав їм: Чи ви знаєте, що Я зробив вам?

¹³ Ви називаєте Мене Вчителем і Господом, і добре ви кажете, бо Я Ним є.

¹⁴ Отже, коли Я, Господь і Учитель, помив вам ноги, то й ви повинні мити ноги один одному.

¹⁵ Адже Я дав вам приклад, щоб і ви робили так, як Я зробив вам.

¹⁶ Знову й знову запевняю вас, що раб не більший за свого пана, як і посланець не більший від того, хто послав його.

¹⁷ Якщо це знаєте, то ви блаженні, коли це виконуете.

Один з учнів зрадить Христа

¹⁸ Не про всіх вас кажу. Я знаю, кого вибрав, але щоби збулося Писання: Хто хліб споживає зі Мною, той підняв проти Мене свою п'яту.

¹⁹ Тепер кажу вам, ще перед тим, як це станеться, щоб коли воно станеться, ви повірили, що то Я.

²⁰ Знову й знову запевняю вас: Хто приймає того, кого Я пошлю, — Мене приймає, а хто Мене приймає, — приймає й Того, Хто Мене послав!

²¹ Промовивши це, Ісус стривожився духом, засвідчив і сказав: Знову й знову запевняю вас, що один із вас зрадить

Мене!

²² Учні почали споглядати один на одного, не здогадуючись, про кого Він говорить.

²³ Один із учнів, якого любив Ісус, лежав на грудях Ісуса.

²⁴ Тож Симон-Петро кивнув йому, щоби запитав, хто це міг би бути, про кого Він говорить.

²⁵ А той, прихилившись до грудей Ісуса, каже Йому: Господи, хто це?

²⁶ Ісус відповів: Це той, кому Я, вмочивши, подам хліб. Умочивши хліб, Він бере і дає Юді Іскаріотському, синові Симона.

²⁷ І тоді, після цього шматка хліба, ввійшов у нього сатана. А Ісус сказав йому: Що робиш, роби швидше!

²⁸ Ніхто з тих, хто був при столі, не зрозумів, до чого Він сказав це йому.

²⁹ Оскільки в Юди була скринька на гроші, то деякі подумали, що Ісус звелів йому купити те, що потрібне на свято, або щоби дав щось бідним.

³⁰ Отже, взявши той шматок хліба, він відразу вийшов. Була ніч.

³¹ А коли він вийшов, Ісус говорить: Нині прославився Син Людський, і Бог прославився в Ньому.

³² Якщо Бог прославився в Ньому, то і Бог прославить Його в Собі, — і цієї ж миті прославить Його!

Любіть один одного

³³ Діти, Я з вами буду недовго. Будете Мене шукати, і як Я казав юдеям, — куди Я іду, ви не можете прийти, — те й вам нині кажу.

³⁴ Нову заповідь даю вам: Любіть один одного! Як Я полюбив вас, щоб і ви любили так один одного.

³⁵ З того дізнаються всі, що ви — Мої учні, коли любов матимете між собою.

Петро вігречеться від Ісуса

³⁶ Каже Йому Симон-Петро: Господи, куди Ти йдеш? Ісус йому відповів: Куди [Я] іду, ти не можеш нині за Мною йти, але підеш пізніше.

³⁷ Каже Йому Петро: Господи, чому я не можу нині піти за Тобою? Душу свою за Тебе я покладу.

³⁸ Відповідає [йому] Ісус: Душу свою за Мене ти покладеш? Знову й знову запевняю тебе: не проспіває півень, як

ти тричі відречешся від Мене.

Прощальні слова Ісуса. Обітниця Святого Духа

14 Хай не тривожиться ваше серце: вірте в Бога і в Мене вірте.

² В домі Мого Отця багато осель. А якби не так, то Я сказав би вам, оскільки йду приготувати вам місце.

³ І коли піду та приготую вам місце, то Я знову прийду і візьму вас до Себе, щоби де Я, там і ви були.

⁴ А куди Я йду, ви дорогу знаєте.

⁵ Каже Йому Хома: Господи, ми не знаємо, куди Ти йдеш. [Тож] як можемо знати дорогу?

⁶ Ісус говорить йому: Я є дорога, і правда, і життя! Ніхто не приходить до Отця, якщо не через Мене.

⁷ Якби ви Мене знали, то знали б і Мого Отця. Відтепер знаєте Його і бачили Його!

⁸ Каже Йому Пилип: Господи, покажи нам Отця, — і цього нам вистачить.

⁹ Говорить йому Ісус: Стільки часу Я з вами, і ти не знаєш Мене, Пилипе? Хто Мене бачив, той і Отця бачив. Як же ти говориш: Покажи нам Отця?

¹⁰ Хіба ти не віриш, що Я є в Отці, й Отець є в Мені? Слова, які Я кажу вам, не від Себе кажу. Отець, Який у Мені перебуває, — Він і творить ті діла.

¹¹ Вірте Мені, що Я в Отці, а Отець у Мені. Якщо ж ні, то через Мої діла повірте [Мені].

¹² Знову й знову запевняю вас, що той, хто вірить у Мене, робитиме діла, які Я роблю, — навіть більші від них чинитиме, бо Я йду до Отця.

¹³ І що тільки попросите в Моє Ім'я, те й зроблю, щоби прославився Отець у Сині.

¹⁴ Коли Мене про щось попросите в Моє Ім'я, — Я те зроблю.

¹⁵ Якщо любите Мене, ви будете дотримуватися Моїх заповідей.

¹⁶ І Я попрошу Отця, і дасть вам іншого Утішителя, щоб навіки перебував з вами, —

¹⁷ Духа Істини, Якого світ не може прийняти, бо не бачить Його і не знає [Його]. А ви знаєте Його, бо Він при вас перебуває, і у вас буде Він.

¹⁸ Я не залишу вас сиротами, Я прийду до вас.

¹⁹ Ще трохи, і світ більше не побачить Мене. Ви ж будете бачити Мене, бо Я живу, і ви будете жити.

²⁰ Того дня ви пізнаєте, що Я в Моєму Отці, й ви в Мені, і Я у вас.

²¹ Хто має Мої заповіді та виконує їх, той Мене любить. А хто Мене любить, того любитиме і Мій Отець, і Я любитиму його, і з'явлюся йому Сам.

²² Каже Йому Юда, — не Іскаріотський: Господи, чому це так, що Ти маєш намір з'явитися нам, а не світові?

²³ У відповідь Ісус сказав йому: Якщо хто любить Мене, той буде виконувати Моє слово; і Мій Отець любитиме його, і Ми прийдемо до нього, і зробимо оселю в ньому.

²⁴ Хто ж не любить Мене, слів Моїх не виконує. Слово, яке ви чуєте, є не Моє, але Того, Хто послав Мене, — Отця.

²⁵ Це говорив Я вам, перебуваючи між вами.

²⁶ А Утішитель — Дух Святий, Якого Отець пошле в Моє Ім'я, Той вас навчить усього і пригадає вам усе, що Я вам говорив.

²⁷ Мир залишаю вам, Мій мир Я даю вам. Не так, як світ дає, Я даю вам. Хай не тривожиться ваше серце і не лякається.

²⁸ Ви чули, що Я сказав вам: Я йду, але Я повернуся до вас. Якби ви любили Мене, то втішилися б, тому що [Я сказав], — іду до Отця. Адже Отець більший від Мене!

²⁹ Я сказав вам раніше, ніж це станеться, щоб тоді, коли воно станеться, ви повірили.

³⁰ Не довго вже говоритиму з вами, бо надходить князь світу, та в Мені Він не має нічого.

³¹ Але щоби зрозумів світ, що Я люблю Отця і, як заповів Мені Отець, так Я і роблю. Вставайте, ходімо звідси!

Без Мене не можете робити нічого

15 Я є справжня Виноградна Лоза, а Мій Отець — Виноградар.

² Усяку галузку в Мені, яка не приносить плоду, Він відтинає, а всяку, яка родить плід, очищає, щоб рясніше родила.

³ Ви вже чисті через слово, яке Я вам сказав.

⁴ Перебувайте в Мені, а Я — у вас. Як галузка не може приносити плоду сама по собі, якщо не буде на виноградній лозі, так і ви, якщо не будете перебувати в Мені.

⁵ Я є Виноградна Лоза, ви — галузки. Хто перебуває

в Мені, а Я в ньому, той приносить рясний урожай, бо без Мене не можете робити нічого.

⁶ Хто в Мені не перебуває, буде відкинений геть, мов та гілка, і всохне; їх збирають і кидають у вогонь, і вони згорають.

⁷ Якщо ж будете перебувати в Мені, а Мої слова перебуватимуть у вас, то чого б тільки забажали, просить — і станеться вам.

⁸ У цьому прославлений Мій Отець, щоб ви приносили багатий урожай і стали Моїми учнями.

⁹ Як полюбив Мене Отець, так і Я полюбив вас; тож перебувайте в Моїй любові.

¹⁰ Якщо будете зберігати Мої заповіді, то перебуватимете в любові Моїй, так само, як Я, зберігши заповіді Мого Отця, перебуваю в Його любові.

¹¹ Це Я сказав вам, щоб Моя радість перебувала у вас і щоб ваша радість була повною.

Найбільша любов

¹² Ось Моя заповідь: щоб ви любили один одного так, як Я вас полюбив.

¹³ Більшої любові ніхто не має за ту, коли хто душу свою кладе за друзів своїх.

¹⁴ Ви — друзі Мої, якщо чините те, що Я заповідаю вам.

¹⁵ Не називаю вас більше рабами, бо раб не знає, що робить його пан; вас же назвав Я друзями, оскільки сказав вам усе, що почув від Мого Отця.

¹⁶ Не ви Мене вибрали, але Я вибрав вас і настановив вас, щоб ви йшли та плід приносили, і щоби плід ваш залишався, аби те, що тільки попросите від Отця в Моє Ім'я, Він вам дав.

¹⁷ Заповідаю вам, щоб ви любили один одного.

Ви не від світу

¹⁸ Якщо світ вас ненавидить, знайте, що Мене він раніше від вас зненавидів.

¹⁹ Коли б ви були від світу, то світ своє любив би; ви ж не від світу, а Я вибрав вас зі світу, тому світ і ненавидить вас.

²⁰ Згадуйте слова, які Я сказав вам: Раб не більший за свого пана. Якщо Мене переслідували, то й вас будуть переслідувати; якщо Моє слово зберегли, то й ваше зберігатимуть.

²¹ Але це все будуть робити вам задля Мого Імені, бо ж не знають Того, Хто Мене послав.

²² Якби Я не прийшов і не говорив їм, то вони не мали б гріха, а тепер не мають уже виправдання за свій гріх.

²³ Хто ненавидить Мене, — ненавидить і Мого Отця.

²⁴ Якби Я серед них не зробив тих діл, яких ніхто інший не зробив, то гріха не мали б, а тепер і побачили, і зненавиділи Мене й Мого Отця.

²⁵ Але це сталося, щоби збулося слово, написане в їхньому Законі: Зненавиділи Мене безпідставно.

²⁶ Коли [ж] прийде Утішитель, Якого Я вам пошлю від Отця, Дух Істини, Який походить від Отця, то Він засвідчить про Мене.

²⁷ Та й ви свідчіть, адже ви від початку зі Мною!

Учнів будуть переслідувати

16 Це сказав Я вам, щоб ви не були спокушені. ²Із синагог виганятимуть вас. Надходить час, коли кожний, хто вбиватиме вас, буде вважати, ніби тим служить Богові.

³ Вони робитимуть це, бо не пізнали ні Отця, ні Мене.

⁴ Отже, Я сказав вам це, щоб коли прийде їхній час, ви згадували, що Я вам сказав. Цього вам не сказав спочатку, бо Я був з вами.

Я пошлю Утішителя до вас

⁵ Нині ж іду до Того, Хто послав Мене, і ніхто з вас не питає Мене: Куди відходиш?

⁶ Та від того, що Я сказав вам, смутком наповнилося ваше серце.

⁷ Але Я істину вам кажу: краще для вас, щоб Я пішов. Бо якщо Я не піду, то Утішитель не прийде до вас. Якщо ж піду, — пошлю Його до вас.

⁸ Прийшовши, Він обвинуватить світ за гріх, за праведність і за суд.

⁹ Тож за гріх, що не вірять у Мене,

¹⁰ а за праведність, що Я йду до [Мого] Отця, і більше Мене не побачите,

¹¹ а за суд, що князь цього світу засуджений.

¹² Ще багато чого Я маю сказати вам, але тепер ви не можете знести.

¹³ Коли ж прийде Він, Дух Істини, то поведе вас до повної істини, бо не від Себе буде говорити, але що почує,

те й говоритиме, і сповістить вам те, що має настати.

¹⁴ Він Мене прославить, бо від Мого одержить і сповістить вам.

¹⁵ Все, що має Отець, є Моє; тому Я і сказав, що з Мого одержить і сповістить вам.

Смуток зміниться радістю

¹⁶ Незабаром не побачите Мене більше, і знову незабаром побачите Мене, [бо Я іду до Отця].

¹⁷ А деякі учні говорили між собою: Що означає те, що нам говорить: Незабаром не побачите Мене, і знову незабаром побачите Мене? Або: Я іду до Отця?

¹⁸ Тоді казали: Що ж означає в Нього — незабаром? Не знаємо, що Він говорить!

¹⁹ Знаючи, що хочуть Його запитати, Ісус сказав їм: Чи про те допитуєтеся між собою, що Я сказав: Незабаром не побачите Мене, і знову — незабаром побачите Мене?

²⁰ Знову й знову запевняю вас, що ви будете плакати й ридати, а світ буде радіти; ви будете сумувати, але ваш смуток на радість зміниться.

²¹ Жінка, коли родить, терпить муки, бо прийшов її час. Коли ж народить дитину, то вже не пам'ятає страждань через радість, що народилася людина на світ.

²² Тож і ви нині маєте смуток, та Я знову побачу вас, і зрадіє ваше серце, і вашої радості вже ніхто не забере від вас.

Просіть — і отримаєте

²³ І того дня Мене не проситимете нічого. Знову й знову запевняю вас: чого тільки попросите від Отця в Моє Ім'я, — дасть вам.

²⁴ Дотепер в Моє Ім'я ви не просили нічого. Просіть — і отримаєте, щоб ваша радість була повна.

Сам Отець любить вас

²⁵ Це Я в притчах сказав вам; надходить година, коли більше в притчах не говоритиму вам, але відкрито сповіщу вам про Отця.

²⁶ Того дня попросите в Моє Ім'я, — і не кажу вам, що проситиму Отця за вас,

²⁷ бо Сам Отець любить вас, — адже ви Мене полюбили й повірили, що Я вийшов від Бога.

²⁸ Я вийшов від Отця і прийшов у світ; знову залишаю світ і йду до Отця!

²⁹ Кажуть [Йому] Його учні: Ось нині відкрито говориш і жодної притчі не розказуєш.

³⁰ Тепер бачимо, що знаєш усе і не потребуєш, щоби хтось Тебе запитував. Тому віримо, що Ти вийшов від Бога.

³¹ Ісус відповів їм: Тепер вірите?

³² Ось надходить година, і [вже] настала, що розбіжиться кожний до свого, а Мене Самого залишите. Та Я не Сам, бо зі Мною Отець.

³³ Це Я сказав вам, щоб у Мені ви мали мир. У світі знаєте страждання, але будьте відважні: Я переміг світ!

Молитва Ісуса за учнів

17 Після цих слів Ісус підвів очі до неба й сказав: Отче, прийшов час. Прослав Свого Сина, щоби [Твій] Син прославив Тебе.

² Оскільки Ти дав Йому владу над усяким тілом, щоб усім тим, кого Ти дав Йому, Він дав їм вічне життя.

³ Вічне життя є те, щоби знали Тебе, єдиного істинного Бога, і Того, Кого Ти послав, — Ісуса Христа.

⁴ Я прославив Тебе на землі, завершив справу, яку Ти доручив Мені виконати.

⁵ А тепер Ти прослав Мене, Отче, в Себе тією славою, яку Я мав у Тебе ще перед тим, як світ постав.

⁶ Я виявив Твоє Ім'я людям, яких Ти Мені дав зі світу. Твої вони були, і Мені дав Ти їх, і вони зберегли Твоє слово.

⁷ Нині вони зрозуміли, що все, що Ти дав Мені, є від Тебе.

⁸ Адже слова, які Ти Мені дав, Я передав їм, і вони прийняли і справді зрозуміли, що Я вийшов від Тебе, повіривши, що Ти Мене послав.

⁹ Я за них благаю, — не за світ благаю, але за тих, кого Ти Мені дав, бо вони Твої;

¹⁰ і все Моє — Твоє, а Твоє — Моє; і Я прославився в них.

¹¹ Я більше не є у світі, а вони у світі; Я ж іду до Тебе! Отче Святий, збережи їх у Твоє Ім'я — тих, кого Ти Мені дав, — щоби були одне, як і Ми.

¹² Коли Я був з ними [у світі], Я оберігав їх у Твоє Ім'я, — тих, кого Ти Мені дав, — і Я їх зберіг, і ніхто з них не загинув, крім сина погибелі, щоби сповнилося Писання.

¹³ Нині ж до Тебе Я іду, і кажу про це у світі, щоб вони в собі мали повноту Моєї радості.

¹⁴ Я дав їм Твоє Слово, але світ їх зненавидів, бо вони

не від світу, як і Я не від світу.

¹⁵ Не благаю, щоб Ти забрав їх від світу, але щоби зберіг їх від злого.

¹⁶ Вони не від світу, як і Я не від світу.

¹⁷ Освяти їх істиною [Своєю]! Твоє Слово — то істина.

¹⁸ Як Ти послав Мене у світ, так і Я послав їх у світ.

¹⁹ За них Я посвячую Себе, щоб і вони були освячені істиною.

²⁰ Та благаю не лише за них, а й за тих, хто повірить у Мене через їхнє слово,

²¹ щоб усі були одне, — так, як Ти, Отче, в Мені, а Я в Тобі, — щоб і вони в Нас були; аби світ повірив, що Ти Мене послав.

²² І Я передав їм славу, яку Ти Мені дав, — щоби були одне, як і Ми одне.

²³ Я в них, а Ти — в Мені; хай будуть досконалі в єдності, аби світ пізнав, що Ти Мене послав і полюбив їх, як і Мене полюбив.

²⁴ Отче, хочу, щоб ті, яких Ти Мені дав, були зі Мною там, де Я, щоби бачили Мою славу, яку Ти Мені дав, бо Ти полюбив Мене раніше від створення світу.

²⁵ Отче Праведний! Світ Тебе не пізнав, але Я Тебе пізнав. І вони пізнали, що Ти Мене послав.

²⁶ І Я виявив їм Твоє Ім'я, і виявлятиму, щоб любов, якою Ти полюбив Мене, була в них, і Я — в них.

Схоплення Ісуса

18 Сказавши це, Ісус зі Своїми учнями перейшов на другий бік потоку Кедрону, де був сад, до якого ввійшов Він та Його учні.

² Знав же це місце і Юда, який зрадив Його, бо часто Ісус збирався там зі Своїми учнями.

³ Юда, взявши загін і слуг первосвящеників та фаризеїв, прийшов туди зі смолоскипами, ліхтарями та зброєю.

⁴ Ісус, знаючи все, що Його очікує, вийшов і запитав їх: Кого шукаєте?

⁵ Йому відповіли: Ісуса Назарянина! Каже їм: Це Я! Стояв з ними і Юда, зрадник Його.

⁶ Коли ж Він сказав їм: Це Я! — вони подалися назад і попадали на землю.

⁷ Він знову запитав їх: Кого шукаєте? Вони ж знов: Ісуса Назарянина.

⁸ Ісус відповів: Я ж сказав вам, що це Я. Тож якщо Мене

шукаєте, то відпустіть цих, хай ідуть.

⁹ Щоби сповнилося те слово, яке Він сказав: З тих, кого Ти дав Мені, Я не втратив жодного з них.

¹⁰ Тоді Симон-Петро, маючи меч, витягнув його, вдарив раба первосвященника й відтяв йому праве вухо; ім'я того раба — Малх.

¹¹ Та Ісус сказав Петрові: Сховай меч в піхви. Невже Мені не пити чаші, яку дав Мені Отець?

Ісуса ведуть до Анни

¹² Тоді воїни, тисяцький і юдейські прибічники схопили Ісуса і зв'язали Його.

¹³ Повели спочатку до Анни, тестя Каяфи, який був того року первосвященником.

¹⁴ Це був той Каяфа, який дав пораду юдеям, що краще одній людині вмерти за народ.

Вігrecення Петра

¹⁵ За Ісусом ішов Симон-Петро та ще один учень. Первосвященик знав цього учня, тож він і увійшов з Ісусом до подвір'я первосвященика.

¹⁶ А Петро стояв біля воріт ззовні. Вийшов учень, який був знайомий первосвященикові, сказав придверниці й провів Петра.

¹⁷ Служниця, яка при дверях, каже Петрові: А ти часом не з учнів Цього Чоловіка? Той відповів: Ні!

¹⁸ Стояли тут раби й слуги, які запалили вогонь, оскільки було холодно, і грілися. Петро також стояв з ними й грівся.

Первосвященик допитує Ісуса

¹⁹ А первосвященик запитав Ісуса про Його учнів, про Його вчення.

²⁰ Ісус відповів йому: Я говорив світові відкрито. Я завжди навчав у синагогах і в храмі, де сходяться всі юдеї, і таємно не говорив нічого.

²¹ Чому ти Мене питаєш? Запитай тих, які слухали, що Я говорив їм. Ось вони знають, що Я говорив.

²² Коли Він це сказав, то один з присутніх слуг ударив Ісуса в обличчя, промовивши: Оце так Ти відповідаєш первосвященикові?

²³ Ісус йому відповів: Якщо Я зле сказав, то доведи, що зле; якщо ж добре, то чому Мене б'єш?

²⁴ Тоді Анна послав Його зв'язаним до первосвященика Каяфи.

Петро всрруге і втрете відрікається від Ісуса

²⁵ А Симон-Петро стояв і грівся. І тут запитали його: А ти не з Його учнів? Він заперечив і сказав: Ні!

²⁶ Один із рабів первосвященика, родич того, якому Петро відтяв вухо, каже: Чи не тебе я бачив з Ним у саду?

²⁷ Тоді знову Петро відрікся. І враз заспівав півень.

Суд над Ісусом у Пилата

²⁸ А Ісуса повели від Каяфи у преторій¹. Був уже ранок, тому вони не ввійшли до преторію, щоб не опоганитися, але щоб могли їсти пасху.

²⁹ Пилат вийшов до них надвір і каже: Яке обвинувачення висуваєте проти Цього Чоловіка?

³⁰ Вони йому у відповідь сказали: Якби Він не був злочинцем, ми не видали б Його тобі.

³¹ Тоді Пилат їм сказав: Візьміть Його і судіть Його за вашим законом. Сказали йому юдеї: Нам не можна нікого страчувати, —

³² щоби сповнилися Ісусові слова, які Він сказав, зазначаючи, якою смертю мав померти.

³³ Тоді Пилат знову ввійшов у преторій, покликав Ісуса і запитав Його: Чи Ти Цар юдеїв?

³⁴ Ісус [йому] відповів: Чи ти це від себе говориш, чи інші тобі сказали про Мене?

³⁵ Пилат відповів: Хіба я юдей? Твій народ і первосвященики видали Тебе мені. Що Ти зробив?

³⁶ Ісус відповів: Царство Моє не від цього світу; якби Моє царство було від цього світу, Мої прибічники подбали би, щоб Мене не видали юдеям. Нині ж Моє царство не звідси.

³⁷ Тоді Пилат Його запитав: То Ти Цар? Ісус відповів: Ти сам кажеш, що [Я] Цар. Я для того народився і для того прийшов у світ, щоби свідчити про істину. Кожний, хто від істини, слухає Мій голос.

³⁸ Каже Йому Пилат: А що таке істина? І сказавши це, він знову вийшов до юдеїв і заявив їм: Жодної вини я в Ньому не знаходжу.

³⁹ Та є у вас звичай, щоб я вам відпускав одного на Пас-

ху. Чи хочете, щоб я вам відпустив Царя юдеїв?

⁴⁰ Тоді вони знову закричали, вигукуючи: Не Його, а Варавву! Варавва ж був розбійником.

19 Тоді Пилат звелів узяти Ісуса й бичувати. ²Воїни, сплівши вінок із терну, поклали Йому на голову й одягнули Його в багряницю; вони підходили до Нього

³ й казали: Радій, Царю юдеїв! — і били Його в обличчя.

⁴ І Пилат знову вийшов у двір і сказав їм: Ось виводжу Його вам у двір, щоб ви знали, що я не бачу в Ньому жодної провини.

⁵ Вийшов Ісус у двір, маючи на Собі терновий вінок та багряний одяг. І Пилат каже їм: Оце — Людина!

⁶ Коли Його побачили первосвященики й слуги, то закричали, гукаючи: Розіпни, розіпни Його! Каже їм Пилат: Візьміть і розіпніть Його ви, бо я не знаходжу в Ньому провини.

⁷ Юдеї відповіли йому: Ми маємо Закон, і за Законом Він повинен померти, бо видає Себе за Божого Сина!

⁸ Коли Пилат почув ці слова, то ще більше злякався.

⁹ Ще раз зайшов у преторій і каже Ісусові: Звідки Ти? Ісус не дав йому відповіді.

¹⁰ Каже Йому Пилат: Чому до мене не говориш? Хіба не знаєш, що маю владу Тебе відпустити і маю владу розіп'яти Тебе?

¹¹ Ісус йому відповів: Не мав би ти жодної влади наді Мною, якби не була вона тобі дана з висоти. Тому той, хто Мене видав тобі, має більший гріх.

¹² Відтоді Пилат намагався відпустити Його, та юдеї закричали, гукаючи: Якщо Його відпустиш, ти не є другом кесаря! Кожний, хто себе робить царем, противиться кесареві!

¹³ Почувши це слово, Пилат вивів Ісуса у двір, сів на місце судді, що зветься літостротон, — єврейською мовою: гаввата.

¹⁴ Була ж п'ятниця перед Пасхою, близько шостої години. Він каже юдеям: Ось ваш Цар!

¹⁵ Тоді вони зчинили галас: Візьми, візьми та розіпни Його! Пилат їх запитує: Вашого Царя розіп'яти? Та первосвященики відповіли: Ми не маємо царя, крім кесаря!

Розп'яття Ісуса

¹⁶ І тоді він видав Його їм на розп'яття. Ісуса взяли [й повели].

¹⁷ Несучи Свій хрест, Він вийшов на місце, яке називається Череповище, — єврейською мовою: Голгофа,

¹⁸ де розп'яли Його, і з Ним двох інших: з одного та з другого боку, а Ісуса — посередині.

¹⁹ Пилат зробив напис і помістив на хресті. Було написано: Ісус Назарянин, Цар юдеїв!

²⁰ Цей напис читало багато юдеїв, тому що місце, де розп'яли Ісуса, було поблизу міста, написано ж було по-єврейськи, по-грецьки і по-латинськи.

²¹ Та юдейські первосвященики говорили Пилатові: Не пиши: Цар юдеїв, але те, що Він Сам заявляв: Я — Цар юдеїв!

²² Пилат відповів: Що я написав, — те написав!

Розподіл Ісусового одягу

²³ А воїни, розп'явши Ісуса, взяли Його одяг і розділили його на чотири частини, кожному воїнові по частині, а також хитон. Хитон був не шитий, а весь згори тканий.

²⁴ Тож міркували між собою: Не роздираймо його, але киньмо жереб на нього, — кому припаде. Це щоби збулося Писання, яке гласить: Розділили Мій одяг між собою і за Мій плащ кидали жереб. Воїни так і зробили.

Піклування про Свою матір

²⁵ Біля Ісусового хреста стояли Його мати, сестра Його матері, Марія Клеопова, і Марія Магдалина.

²⁶ Побачивши матір і учня, який стояв поряд і якого любив, Ісус промовив до [Своєї] матері: Жінко, ось твій син!

²⁷ Потім звернувся до учня: Ось твоя мати! І відтоді взяв її учень до себе.

Смерть Ісуса

²⁸ Після цього, знаючи, що все вже завершилося, каже Ісус, аби збулося Писання: Прагну!

²⁹ Стояла повна посудина оцту. Воїни, настромивши на тростину губку, намочену в оцті, піднесли до Його уст.

³⁰ Спробувавши оцту, Ісус сказав: Звершилося! І схиливши голову, віддав духа.

Кістка Їого не буде поламана

³¹ Оскільки була п'ятниця, то юдеї, щоб не залиши-

лися на хресті тіла в суботу, тому що був великий день тієї суботи, просили Пилата, аби перебили їхні голінки й забрали.

³² Тож воїни прийшли і перебили голінки першому й другому, розп'ятому з Ним.

³³ Підійшовши до Ісуса, побачили, що Він уже помер, і не стали перебивати Йому голінок.

³⁴ Але один з воїнів списом проколов Йому бік, і тут же витекли кров та вода.

³⁵ А той, хто бачив, засвідчив, — і правдиве його свідчення. Він знає, що каже правду, щоб і ви повірили.

³⁶ Бо сталося це, аби збулося Писання: Кістка Його не буде поламана.

³⁷ І знову ж, у іншому місці Писання говориться: Будуть дивитися на Того, Кого прокололи.

Поховання Ісуса

³⁸ Після цього Йосип з Ариматеї, який був учнем Ісуса, — але таємним, оскільки боявся юдеїв, — попросив Пилата, щоби зняти тіло Ісуса. І Пилат дозволив. Тож прийшов і взяв Його тіло.

³⁹ Прибув також і Никодим, який раніше приходив вночі до Нього, несучи суміш смирни з алое, близько ста літрів.

⁴⁰ Отже, вони взяли тіло Ісуса та обгорнули його полотном з пахощами, — згідно зі звичаєм поховання в юдеїв.

⁴¹ На тому місці, де Він був розп'ятий, був сад, а в саду — нова гробниця, в якій ніколи ніхто не був похований.

⁴² Тут і поклали Ісуса, з огляду на юдейську п'ятницю, бо гробниця була близько.

Воскреслий Ісус з'являється Марії Магдалині

20 Першого ж дня тижня Марія Магдалина прийшла вдосвіта, як ще було темно, до гробниці й побачила, що камінь від гробниці відвалений.

² Тож вона побігла й прибула до Симона-Петра та до другого учня, якого Ісус любив, і каже їм: Збрали Господа з гробниці й невідомо, де Його поклали!

³ Тоді вийшов Петро з іншим учнем, і вони пішли до гробниці.

⁴ Бігли обидва разом, та інший учень побіг швидше за

Петра й прибув першим до гробниці.

⁵ Нахилившись, побачив, що лежить полотно, однак він не увійшов.

⁶ Тут прибув слідом за ним і Симон-Петро; він увійшов до гробниці й побачив, що лежить полотно

⁷ та хустка, яка була на Його голові; вона лежала не з полотном, але згорнена окремо, в іншому місці.

⁸ Тоді ж увійшов й інший учень, який прибіг першим до гробниці, — і побачив, і повірив.

⁹ Оскільки вони ще не знали Писання, що Він мав воскреснути з мертвих.

¹⁰ Отже, учні повернулися знову до себе.

¹¹ А Марія стояла надворі біля гробниці й плакала. Плачучи, нахилилася до гробниці

¹² й побачила двох ангелів, які сиділи в білому: один у головах, а один у ногах, де лежало тіло Ісуса.

¹³ Вони сказали їй: Жінко, чому ти плачеш? Відповідає їм: Тому що взяли мого Господа і не знаю, де поклали Його!

¹⁴ Сказавши це, вона обернулася назад і побачила Ісуса, Який стояв, та не впізнала, що то Ісус.

¹⁵ Каже їй Ісус: Жінко, чого ти плачеш? Кого шукаєш? Вона, думаючи, що це садівник, каже Йому: Пане, якщо Ти Його взяв, то скажи мені, де Ти Його поклав; я заберу Його!

¹⁶ Каже їй Ісус: Маріє! Обернувшись, вона каже Йому єврейською мовою: Раввуні! — тобто: Вчителю!

¹⁷ Каже їй Ісус: Не доторкайся до Мене, бо Я ще не зійшов до [Мого] Отця. Іди до Моїх братів і скажи їм, що Я іду до Мого Отця і вашого Отця, до Мого Бога і вашого Бога!

¹⁸ Приходить Марія Магдалина і звіщає учням, що бачила Господа і що Він сказав їй це.

Ісус з'являється Своїм учням

¹⁹ Того ж першого дня тижня, пізньої пори, коли двері, де зібралися [Його] учні, були замкнені зі страху перед юдеями, прийшов Ісус, став посередині й каже їм: Мир вам!

²⁰ Промовивши це, показав їм руки та бік. Побачивши Господа, учні зраділи.

²¹ Тоді Ісус знову сказав їм: Мир вам! Як послав Мене Отець, — і Я посилаю вас!

²² Промовивши це, Він дихнув і каже їм: Прийміть Святого Духа!

²³ Кому простите гріхи, — будуть прощені їм; кому за-

тримаєте, — будуть затримані.

²⁴ Хома, один із дванадцятьох, званий Близнюком, не був з ними, коли прийшов Ісус.

²⁵ Тож інші учні розповідали йому: Ми бачили Господа! Та він сказав їм: Поки не побачу на Його руках ран від цвяхів і не вкладу мого пальця в рани від цвяхів, не вкладу своєї руки в Його бік, — не повірю!

²⁶ Через вісім днів знову були всередині будинку Його учні, й Хома з ними. Прийшов Ісус крізь замкнені двері та став посередині й сказав: Мир вам!

²⁷ Потім каже Хомі: Поклади сюди свій палець, поглянь на Мої руки, простягни свою руку і доторкнися до Мого боку, — і не будь невіруючий, але віруючий!

²⁸ У відповідь Хома сказав Йому: Господь мій і Бог мій!

²⁹ Каже йому Ісус: Тому що ти побачив Мене, ти повірив? Блаженні ті, які не бачили, а повірили!

Мета написання цієї книги

³⁰ Багато інших чудес зробив Ісус перед Своїми учнями, які не записані в цій книзі.

³¹ А це було написане, щоб ви повірили, що Ісус є Христос, Син Божий, і щоб вірачі, життя мали ви в Його Ім'я.

Ісус з'являється учням біля Тиверіадського моря

21 Після цього знову з'явився Ісус [Своїм] учням [по воскресінні з мертвих] біля Тиверіадського моря. А з'явився так:

² були разом Симон-Петро й Хома, прозваний Близнюком, і Натанаїл, який був з Кани Галилейської, і сини Зеведеєві, й інші два Його учні.

³ Каже їм Симон-Петро: Іду рибу ловити! Говорять йому: Ідемо й ми з тобою. Вони вийшли, [тут же] сіли в човен, та тієї ночі не зловили нічого.

⁴ Як настав ранок, став Ісус на березі, але учні не впізнали, що це Ісус.

⁵ Каже їм Ісус: Діти, чи є у вас щось поїсти? Відповіли йому: Немає.

⁶ Він же сказав їм: Закиньте невода праворуч човна — і зловите. Вони закинули, і вже не могли витягти його від великої кількості риби.

⁷ Тоді учень, якого любив Ісус, каже Петрові: Це ж Го-

сподь! Симон-Петро, почувши, що це Господь, накинув на себе одяг, бо був нагий, і кинувся в море.

⁸ А інші учні попливли човном, оскільки були недалеко від землі, якихось двісті ліктів¹, тягнучи невода з рибою.

⁹ Коли вийшли на землю, бачать, що розкладений жар і лежить на ньому риба й хліб.

¹⁰ Ісус каже їм: Принесіть тієї риби, яку ви нині зловили.

¹¹ Симон-Петро пішов і витяг на землю невода, повного великих риб, — сто п'ятдесят три; і хоч стільки було, невід не порвався.

¹² Каже їм Ісус: Підходьте, їжте. Жодний учень не наважився запитати Його: Хто Ти? — бо знали, що це Господь.

¹³ Ісус підходить, бере хліб, дає їм, а також рибу.

¹⁴ Це вже втретє з'явився Ісус учням після воскресіння з мертвих.

Прощення і нове покликання Петра

¹⁵ Коли поснідали, Ісус каже Симонові-Петрові: Симоне [Йонин], чи ти любиш Мене більше, ніж вони? Той відповідає Йому: Так, Господи, Ти знаєш, що люблю Тебе! Каже йому: Паси ягнята Мої!

¹⁶ Каже йому знову вдруге: Симоне [Йонин], чи ти любиш Мене? Той відповідає Йому: Так, Господи, Ти знаєш, що люблю Тебе. Каже йому: Паси вівці Мої!

¹⁷ Каже йому втретє: Симоне [Йонин], чи ти любиш Мене? Засмутився Петро, що запитав його втретє, «чи любиш Мене?», і відповів Йому: Господи, Ти все знаєш! Ти знаєш, що люблю Тебе! А Ісус йому говорить: Паси вівці Мої!

¹⁸ Знову й знову запевняю тебе: коли ти був молодий, то підперізувався сам і ходив, куди хотів; коли ж постарієш, простягнеш свої руки й інший тебе підпереже та поведе, куди ти не захочеш.

¹⁹ Він сказав це, вказуючи, якою смертю той прославить Бога. Сказавши це, звелів йому: Іди за Мною!

Свідчення учня, якого любив Ісус

²⁰ Обернувшись, Петро побачив учня, якого любив Ісус, котрий йшов за ним, — того, який на вечері припав до Його грудей і запитував: Господи, хто зрадить Тебе?

²¹ І як побачив його Петро, то питає Ісуса: Господи, а цей що?

²² Відповідає йому Ісус: Якщо хочу, щоб він залишився,

доки прийду, — що тобі до того? Ти йди за Мною!

²³ І рознеслося це слово між братами, що той учень не помре. Але Ісус не сказав йому, що не помре, але: Якщо хочу, щоб він залишився, доки прийду, — що тобі до того?

Закінчення

²⁴ Це той учень, котрий свідчить про це, який і написав оце. І знаємо, що його свідчення правдиве.

²⁵ Є багато іншого, що вчинив Ісус. Якби докладно описати все, то, думаю, що світ не вмістив би написаних книг. [Амінь].

План щоденного читання Євангелії

Розпочніть читати Євангелію від Івана вже сьогодні, і коли прочитаєте уривок, ставте відповідну позначку.

- День 1 Івана 1 Хто такий Ісус
- День 2 Івана 2 Перше чудо та очищення храму
- День 3 Івана 3 Нове народження — треба народитися згори
- День 4 Івана 4 Розмова із самарянкою
- День 5 Івана 5 Ісус — Син Божий
- День 6 Івана 6:1–29 Нагодування п'ятьох тисяч
- День 7 Івана 6:30–71 Ісус — Хліб життя
- День 8 Івана 7 Ісус навчає у храмі
- День 9 Івана 8 Ісус докоряє фарисеям
- День 10 Івана 9 Зцілення сліпого
- День 11 Івана 10:1–21 Ісус — Добрий Пастир
- День 12 Івана 10:22–42 Божественність Ісуса
- День 13 Івана 11 Воскресіння Лазаря з мертвих
- День 14 Івана 12 В'їзд Ісуса до Єрусалима
- День 15 Івана 13 Остання вечеря
- День 16 Івана 14:1–14 Ісус потішає апостолів
- День 17 Івана 14:15–31 Обітниця Святого Духа
- День 18 Івана 15 Перебування у Христі
- День 19 Івана 16:1–15 Робота Святого Духа
- День 20 Івана 16:16–33 Ісусові пророцтва
- День 21 Івана 17 Ісус молиться за Своїх послідовників
- День 22 Івана 18:11–14 Арешт Ісуса

- День 23 Івана 18:15–27 Петро зрікається Ісуса
- День 24 Івана 18:28–40 Ісус перед Пилатом
- День 25 Івана 19:1–15 Суд над Ісусом
- День 26 Івана 19:16–30 Розп'яття
- День 27 Івана 19:31–42 Поховання Ісуса
- День 28 Івана 20:1–18 Воскресіння Ісуса
- День 29 Івана 20:19–31 З'явлення Ісуса
- День 30 Івана 21 Події після воскресіння

Жумма
Хусни

Урок 1:

Пізнання Христа

Незалежно від того, чи ви щойно стали християнином, чи вирішили оновити своє посвячення Христу, розгляньмо основні істини про Ісуса Христа і спасіння, яке Він пропонує. Доброї новини, що звільняє нас від рабства гріха, ніколи не може бути «забагато».

Наша потреба у спасінні

У Біблії написано: *«Всі згрішили, і позбавлені Божої слави»* (Римлян 3:23). Усі люди грішники і підпадають під Божий суд. Про це чітко говорить Біблія, і це підтверджує наш здоровий глузд. Незважаючи на те, що одні люди можуть здаватися нам кращими за інших, певно, ви не знайдете нікого, хто не зробив би жодної помилки.

Наслідком людського гріха і недосконалості є вічне відділення від Бога, святого і досконалого. Оскільки саме Бог є джерелом життя, вічне відділення від Нього означає вічну смерть: *«Бо заплата за гріх — смерть»* (Римлян 6:23).

Обітниця 1: Обітниця спасіння

Біблія розповідає нам про певне «спасіння». Це означає, що ми стаємо вільними від наслідків гріха (вічної смерті), живемо в мирі з Богом і маємо впевненість, що житимемо з Ним вічно. *Івана 3:16*, напевно, найвідоміший вірш Біблії, говорить, як можна отримати спасіння і вічне життя:

«Так бо Бог полюбив світ, що дав Сина Свого Однородженого, щоб кожен, хто вірує в Нього, не загинув, але мав

життя вічне» (Івана 3:16).

Розглянемо цей вірш за частинами, щоб краще зрозуміти, про що в ньому йдеться:

«Так бо Бог полюбив світ...»

Поняття «світ» включає мене, вас і кожного мешканця землі. Бог любить вас, і наступна частина вірша розповідає, наскільки сильно:

«що дав Сина Свого Однородженого...»

Як Бог віддав Свого Сина? *«А Бог доводить Свою любов до нас тим, що Христос умер за нас, коли ми були ще грішниками» (Римлян 5:8).* Ісус Христос, Син Божий, заплатив за ваші гріхи, померши на хресті. Він поніс усі ваші гріхи, померши один раз за всіх. Помираючи, Він сказав: *«Звершилось!» (Івана 19:30),* маючи на увазі, що Він здійснив усе необхідне для нашого спасіння.

Як Син Божий Ісус у всьому рівний Самому Богові. Він частина того, що богослови називають «Трійцею»: Бог Отець, Бог Син та Бог Дух Святий. Дивовижно те, що Ісус, будучи рівним Богові Отцеві *(Івана 1:1–3; 10:30),* добровільно вирішив стати людиною і померти за нас *(Филип'ян 2:5–8).*

Що нам тепер робити, знаючи про Ісусову смерть на хресті?

«щоб кожен, хто вірує в Нього, не загинув...»

Якщо ви повірите, що Ісус Христос — Божий Син, і приймете Його своїм Господом і Спасителем, вам не доведеться відбувати вічне покарання за свої гріхи, бо Ісус уже заплатив за них, померши на хресті.

«але мав життя вічне»

Замість вічної смерті і відділення від Бога ви можете мати вічне життя. Вічне життя — для кожного віруючого. Тієї миті, коли ви повірили в Христа,

- Ваші гріхи пробачено *(Колосян 1:14);*

- Ви стали дитиною Божою (Івана 1:12);
- Ви отримали вічне життя (Івана 3:16).

Чи ви увірували в Ісуса Христа як у свого Господа і Спасителя? Якщо *«так»* — то силою Божого Слова ви отримали вічне життя. Якщо *«ні»*, ви можете повірити в Нього просто зараз! Біблія каже нам: *«Бо кожен, хто покличе Господнє Ім'я, буде спасений»* (Римлян 10:13). Ви можете прийняти Ісуса Христа у своє життя, помолившись цією молитвою просто зараз:

Господи Ісусе,

Я визнаю, що я грішник і потребую Твого прощення. Я вірю в те, що Ти помер за мої гріхи. Я хочу відвернутися від своїх гріхів. Я запрошую Тебе у моє життя і серце. Я хочу довіряти Тобі і йти за Тобою як за моїм Господом і Спасителем.

В Ім'я Ісуса Христа. Амінь.

Щоб бути впевненим у своєму спасінні, покладіться на Боже Слово:

«Так бо Бог полюбив світ, що дав Сина Свого Однородженого, щоб кожен, хто вірує в Нього, не загинув, але мав життя вічне» (Івана 3:16).

Цей вірш є на одній із карток, вміщених у кінці книги. Вивчіть його напам'ять, і нехай він стане якорем вашої віри, якщо у вас коли-небудь виникатимуть сумніви.

Обітниця 2:

Обітниця перемоги над спокусою

Якщо сатана не може примусити вас сумніватись у вашому спасінні, він зосередиться на ваших слабкостях або недоліках. Не дивуйтеся, коли це станеться! Навпаки, вчіться переводити погляд зі своїх слабко-

стей на Ісуса, який може допомогти вам:

«Я розп'ятий з Христом. І живу вже не я, а Христос проживає в мені» (Галатів 2:19–20).

Коли ви проходите через спокуси, пам'ятайте:

«Досягла вас спроба не інша, тільки людська; але вірний Бог, Який не попустить, щоб ви випробовувалися більше, ніж можете, але при спробі й полегшення дасть, щоб знести могли ви її» (1 Коринтян 10:13).

Вам може здаватися, що тільки ви стикаєтесь зі спокусами, але насправді всі християни проходять через це. Спокуса — це ще не гріх. Навіть Ісус був спокушуваний (*Євреїв 4:15*). Гріх з'являється тільки тоді, коли ми піддаємося спокусі.

Щоб перемогти спокусу, відразу ж приносьте свою проблему Богові, поки вона не пустила коріння у вашому житті. Коли будете молитись за подолання спокуси, зосереджуйтесь не так на самій проблемі, як на думці про Божу силу:

«Що тільки правдиве, що тільки чесне, що тільки праведне, що тільки чисте, що тільки любе, що тільки гідне хвали, коли яка чеснота, коли яка похвала, думайте про це!» (Филип'ян 4:8).

Просіть Бога, щоб Він допоміг вам жити і думати так, як сказано у Писанні. Перечитайте *1 Коринтян 10:13* (наведений вище вірш) і обміркуйте його; згадуйте цей вірш, коли проходите через випробування.

Обітниця 3:

Обітниця прощення

Ви побачите, що вчитися жити християнським

життям — це як дитині вчитися ходити. На вашому шляху може бути багато підйомів і падінь, особливо на початку. Це природно, і про це сказано у книзі Псалмів:

«Від Господа кроки людини побожної ставляться міцно, і Він любить дорогу її; коли ж упаде, то не буде покинена, бо руку її підпирає Господь» (Псалом 37:23–24).

Сатана прагне побачити ваше падіння. Гріх заважає нашому спілкуванню з Богом, і тому сатана хотів би, щоб ви були постійно віддалені від Бога!

Коли дитина вчиться ходити, то часто падає. Але хіба вона залишається на підлозі надовго? Зовсім ні, навпаки, вона тягнеться до маминої чи татової руки, яка допоможе їй піднятися і стати на ноги. І це відбуватиметься не раз, поки дитина не зможе самостійно ходити. Так само і ми вчимося ходити з Богом — падаючи, можемо звернутися до Бога в молитві і прийняти Його милостиву руку допомоги:

«Коли ми свої гріхи визнаємо, то Він вірний та праведний, щоб гріхи нам простити, та очистити нас від неправди всілякої» (1 Івана 1:9).

Щоразу, коли ви робитимете щось неприємне Богові, і Дух Божий відкриватиме вам це, попросіть прощення у Бога. Роблячи так знову і знову, ви пізнаєте милість, прощення і радість постійного спілкування з Богом. Вивчіть напам'ять *1 Івана 1:9* (він є на першій картці з біблійним віршем) і щодня втілюйте його у життя. Повірте Божому Слову, прийміть Його прощення й очищення.

Обітниця 4: Обітниця Його присутності

Людам властиво сумніватися, час від часу занепада-

ти духом, почуватися слабкими і самотніми. Але насправді ви ніколи не буваєте самотніми — у вас пробуває Христос (*Колосян 1:27*), і Він хоче допомогти вам стати такою людиною, якою прагне вас бачити:

«Я певний того, що той, хто в вас розпочав добре діло, виконає його аж до дня Христа Ісуса» (Филип'ян 1:6).

Він подбає про кожну вашу потребу і піклуватиметься про вас щодня:

«Вірний Той, Хто вас кличе, Він і вчинить оте!» (1 Солунян 5:24).

«Сам бо сказав: Я тебе не покину, ані не відступлюся від тебе!» (Євреїв 13:5).

Ви можете відчувати Божу присутність завдяки тому, що всередині вас живе Святий Дух. Ісус знав слабкості Його послідовників та їхню потребу в духовній силі. Він хотів, щоб вони знали: навіть якщо Його не буде з ними особисто, Дух Святий — одна з осіб Трійці — посяде Його місце і дбатиме про їхні потреби. Тому Ісус дав таку обітницю:

«І вблагаю Отця Я, і Втішителя іншого дасть вам, щоб із вами повік перебував» (Івана 14:16).

Дух Святий може бути вашим радником і втішителем. Він може бути вашим учителем. Коли читаете Біблію, просіть Бога, щоб Він допомагав вам розуміти, і Святий Дух «попровадить вас до цілої правди» (*Івана 16:13*). Він вестиме вас (*Римлян 8:14*), збагатить ваше духовне життя (*Івана 6:63; Римлян 8:11*), зміцнить вас (*Галатів 5*) і додасть сили свідчити іншим про Христа (*Дії 1:8*). Обітниці спасіння, перемоги над спокусами, прощення, Божої присутності у житті належать вам. Живіть у Божій присутності, вірте в Його обітниці, перебувайте у повній залежності від роботи Святого Духа.

Ваша відповідь

Дайте відповіді на запитання, спираючись на вірші з Євангелії від Івана, що вміщена на початку книги:

1. З якою метою прийшов Ісус у світ? (Івана 1:29)

---

2. Як Ісус забрав гріх світу? (Івана 19:16–18)

---

3. Бог полюбив світ і віддав Свого Сина, щоб Той помер на хресті. Івана 3:16 говорить, що ми набули від такого вчинку Христа.

А. Вставте своє ім'я у пропусках: «Так бо Бог полюбив _____, що дав Сина Свого Однородженого (Ісуса), щоб _____, хто вірує в Нього, щоб _____ не загинув, але щоб _____ мав життя вічне».

В. Колись наше земне життя закінчиться, але те життя, яке дає нам Бог — вічне, воно ніколи не закінчиться. Що треба зробити для того, щоб мати вічне життя? (Івана 3:16) _____

4. Якого роду взаємини з Богом ви маєте тепер, коли повірили в Ісуса Христа? (Івана 1:12) _____

5. Що буде з тими, хто не вірить у Христа?

А. Івана 3:18 _____
В. Івана 3:36 _____

6. Ми отримуємо вічне життя не через якусь релігію, виконання правил чи ритуалів, не завдяки добрим ділам, а віруючи в Ісуса Христа. Що сказав Ісус в Івана 11:25–26? _____
_____
7. Що відбувається в той момент, коли ви приймаєте Христа? (Івана 5:24) _____
_____
8. Тепер перечитайте свої відповіді й коротко напишіть: як ви знаєте, що ваші гріхи прощено і ви маєте вічне життя: _____
_____
_____

Підсумкова думка:

Тепер, коли ви прийняли Ісуса Христа як свого Господа і Спасителя, не сумнівайтесь у своєму спасінні. Так само як дитина щодня потребує їжі для свого росту, дитина Божа потребує щоденної духовної поживи.

1. Вивчіть напам'ять два біблійні вірші з уроку 1;
2. Перейдіть до наступного уроку.

Примітка: відповіді на запитання ви можете знайти в кінці книги.

Урок 2:

Зростання у Христі

Бог щодня хоче проводити час із вами — тільки з вами, особисто.

Це може вас здивувати, але подумайте: прийнявши Христа як свого Господа і Спасителя, ви стали членом Божої родини, дитиною Божою. Ви можете назвати Бога своїм Отцем. А гарний батько хоче проводити час зі своїми дітьми — бувати з ними всіма разом, але також бувати з кожним наодинці.

Найкращий спосіб ближче пізнати свого небесного Отця — проводити час із Ним наодинці. Ви можете робити це, читаючи Його Слово і розмовляючи з Ним у молитві.

Можна молитися Богу коли завгодно — їдучи на роботу, готуючи вечерю, перучи одяг. Але також важливо протягом дня виділяти час, коли ви можете побути з Богом удвох, не відвертаючи увагу на інші справи.

Можливо, найкраще це вам вдаватиметься вранці, коли ви ще свіжі, до того, як розпочнеться робочий день з усіма його клопотами.

Комусь може більше підходити вечір — наприкінці дня, коли ви плануєте завтрашній день, готуетесь до відпочинку.

Хай який час ви оберете, будьте постійними у спілкуванні з Богом. Ісус рано вставав і йшов у самотнє місце молитися, подаючи нам гарний приклад (Луки 5:16).

Звичайно, не варто зациклюватись на якихось годинах чи розкладах. Як діти не мають установлених годин для спілкування зі своїми батьками, ви теж можете зустрітись з Отцем небесним у будь-який час.

Розпочинайте розмову з Богом із привітання, попросіть Бога поблагословити цей час. Після цього прочитайте уривок із Його Слова, Біблії.

Якщо ви тільки-но знайомитеся з Біблією, вам сподобається Євангелія від Івана, оскільки там дивно-вижно викладено Божий план спасіння. У цій книзі ви знайдете план щоденного читання, розрахований на 30 днів. Коли ви закінчите читати Євангелію від Івана, певно, вам буде цікаво прочитати книгу Дій, в якій розповідається про те, як перші християни поширювали віру. Ви також можете ділитися своєю вірою, це дуже важлива справа в Божих очах.

Читаючи Біблію, вдумуйтесь у її слова, спокійно, тверезо і глибоко замислюйтесь про те, що Бог зробив для вас, що Він ще зробить, і що Він хоче, щоб ви зробили для Нього.

Читаючи Біблію і розмірковуючи над нею, ви помітите:

- обітниці, дані вам;
- поради;
- заповіді, яким слід коритися;
- світло, що викриватиме гріх або духовну потребу у вашому житті;
- важливий вірш, який варто вивчити напам'ять.

Не читайте занадто швидко, не намагайтеся швидше закінчити читання Біблії. Присвятіть час, щоб отримати максимум із того уривка, який ви сьогодні читаете. Не треба поспішати якомога швидше закінчити час із Богом.

Прочитавши уривок, поміркувавши над ним, поговоріть з Богом у молитві. Робіть це так, ніби ви розмовляєте зі своїм земним батьком, який вас дуже любить, бажає вам тільки найкращого і хоче вам допомогти, коли тільки виникне потреба.

Можливо, ви ще не знаєте, про що можна розмовляти з Богом; ось деякі поради:

- Ви можете славити Його за те, хто Він є —

Творець Всесвіту, який, тим не менше, цінує кожного з нас!

- Ви можете дякувати Йому за те, що Він зробив і ще зробить, за Його обітниці, дані вам.
- Ви можете визнавати перед Ним те, що зробили або сказали, і в чому зараз ви розкаюєтесь. Бог каже, що Він хоче і може простити нас (1 Івана 1:9).
- Ви можете молитися за свою родину. Ми повинні особливо дбати про своїх рідних і молитися за них.
- Ви можете молитися за інших людей — друзів, сусідів, які мають духовні або фізичні потреби.
- Ви можете молитися за себе самих. Просіть, щоб Бог скеровував вас протягом дня, просіть про допомогу у труднощах, просіть, щоб Господь давав можливість служити Йому.

Також можна скласти список молитовних потреб, щоб нічого не забути, а потім можна записувати Божі відповіді на ваші молитви (Він може сказати «так», «ні» або «почекай»). У цьому вам допоможе невеликий блокнот або окремі картки, які завжди можна носити з собою.

Якщо ви розпочали свій день з Богом, продовжуйте його з новими силами й очікуйте, що Бог зробить щось особливе! Якщо ви провели з Богом вечір, лягайте спати заспокоєні, щоб розпочати новий день для служіння Богові. А ще краще, якщо ви зможете проводити час наодинці з Богом уранці і ввечері (Псалом 55:17)!

Пам'ятайте, можна молитися Богу коли завгодно і де завгодно — у школі, на роботі, вдома, молитись за будь-що: за свої потреби і дякувати за те, що маєте. Як люблячий батько, Бог хоче брати участь у вашому житті.

Він із нетерпінням чекає, щоб зустрітись з вами наодинці!

Ваша відповідь

Бог промовляє до нас із Біблії, а ми можемо говорити з ним у молитві. Через такий діалог ми ближче знайомимося з Богом. Цей урок допоможе вам краще зрозуміти важливість вивчення Біблії та молитви.

1. Перечитайте вказані вірші та коротко запишіть, що Ісус сказав про Себе:
  - A. Івана 6:35 _____
  - B. Івана 8:12 _____
  - C. Івана 10:9 _____
  - D. Івана 11:25–26 _____
2. Що обіцяє нам Ісус, якщо ми будемо дотримуватись Його заповідей? *Івана 14:21* _____
_____
3. Як Ісус обіцяє допомагати нам? *Івана 14:26* _____
_____
4. Що Ісус просить нас робити в *Івана 13:34–35*, навіщо?
  - A. Що робити? в. 34 _____
  - B. Навіщо? в. 35 _____
5. Прочитайте *Івана 21:1–6*. Опишіть, що сталося у віршах 3 та 6.
  - A. в. 3 _____
  - B. в. 6 _____
  - C. Який важливий урок можна винести з цих віршів? _____
_____
  - D. Чим цей уривок близький до *Івана 15:5*? _____
_____
6. Який привілей тепер маємо ми, віруючі? (*Івана 16:24*) _____
_____

7. У міру того, як ви будете рости у Христі, збільшуватиметься ваша віра, яка допоможе вам упевненіше молитись. Що обіцяно нам Івана 15:16? _____

... Підсумкова думка:

Бог Дух Святий — ваш учитель, Він навчатиме вас через Писання. Що більше ви будете читати і вивчати Біблію, вчити напам'ять біблійні вірші, то реальнішою буде Ісусова присутність у вашому житті, і вона набуде глибшого сенсу.

1. Вивчіть напам'ять два біблійні вірші з уроку 2;
2. Перейдіть до наступного уроку.

Примітка: відповіді на запитання ви можете знайти в кінці книги.

Урок 3:

Послух Христу

Як християнин у процесі свого духовного росту ви побачите, наскільки важливо зробити Христа своїм Господом, так само як і своїм Спасителем. І поки ви не віддасте Йому цілковитий контроль над своїм життям, Ви не зможете пересвідчити задоволення і щастя повною мірою. Про це й піде мова в наступній історії.

Моє серце — дім Христа

Роберт Бойд Манджер

У своєму листі до Ефесян Павло пише такі слова:

«щоб Він дав вам Своєю силою зміцнитися через Духа Його в чоловікові внутрішнім, щоб Христос через віру замешкав у ваших серцях» (3:16–17).

Безперечно, це одна з найвидатніших християнських доктрин, що Ісус Христос Сам, через Духа Святого, буквально входить у серце та оселяється в ньому, тобто робить із нього Свій дім. Христос житиме в серці будь-якої людини, що запросить Його до себе.

Він сказав Своїм учням:

«Як хто любить Мене, той слово Моє берегтиме, і Отець Мій полюбить його, і Ми прийдемо до нього, і оселю закладемо в нього» (Івана 14:23).

Проте Він також казав їм, що скоро покине їх (Івана 13:33). Для них було важко зрозуміти, що Він мав на увазі. Як це може бути, що Він водночас і покидає їх, і збирається вчинити їхні серця Своїм домом?

Цікаво, що Ісус використовує ту саму концепцію (оселі, помешкання), яку вже використовував раніше, в Івана 14:

**«Я йду приготувати місце для вас...
щоб де Я були й ви» (вірші 2–3).**

Він обіцяв, що йде на небеса, щоб приготувати місце для них і, коли настане пора, привітати їх там. Так само й вони можуть підготувати місце для Нього у своїх серцях. Тоді Він прийде і замешкає прямо в них.

Це було поза межами їх розуміння. Як таке можливо?

Відтак прийшов день П'ятидесятниці. Дух живого Христа був даний Церкві і вони пересвідчили те, про що Він розповідав. Тепер вони зрозуміли. Бог не проживав у храмі Ірода в Єрусалимі, як і в будь-якому іншому рукотворному храмі. Тепер, через чудо пролитого Духа, Бог замешкав у людських серцях. Тіло людини стало храмом живого Бога і людське серце стало домом Ісуса Христа. Уже через 30 хвилин після П'ятидесятниці учні знали більше про Христа, ніж за 3 роки до цього. Мені важко уявити більший привілей, аніж зробити своє серце домом для Христа, щоб прийняти Його, служити і догоджати у всьому Йому.

Я ніколи не забуду той вечір, коли запросив Його до свого серця, і як Він у нього ввійшов! Це не було щось емоційне, це було справжнє пересвідчення в самому центрі моєї душі. Він зайшов у темряву мого серця та увімкнув світло. Він запалив вогонь у холодному каміні і вигнав холод. Він увімкнув музику там, де була тиша, і дав гармонію там, де була незгода. Він заповнив порожнечу своєю присутністю. Я ніколи не шкодував, що відчинив двері для Ісуса, і ніколи не пошкодую.

Це, звичайно, лише перший крок для того, щоб зробити серце домом Христа. Він сказав:

«Ось Я стою під дверима та стукаю:

коли хто почує Мій голос і двері відчинить, Я до нього ввійду, і буду вечеряти з ним, а він зо Мною» (Об. 3:20).

Якщо ви хочете пізнати реальність Бога та особисту присутність Христа в найглибшій частині свого єства, просто відчиніть широко двері і запросіть Його прийти й бути вашим Господом і Спасителем.

Після того як Христос увійшов у моє серце, з радості від цих нових стосунків я сказав Йому: “Господи, я хочу, щоб моє серце стало Твоїм. Я хочу, щоб ти оселився в ньому і був його повноправним господарем, використовуючи його як Свій власний дім. Дозволь мені ознайомити Тебе з моїм серцем, його особливостями, щоб Тобі було зручніше в ньому. Я хочу, щоб наш час разом приносив Тобі радість.” Я знаю, що Його втішила можливість отримати місце в моєму звичайному, непримітному, маленькому серці.

Кабінет

Першою кімнатою, яку ми оглядали, був мій робочий кабінет-бібліотека. Назвімо його кабінетом нашого розуму. Сьогодні ця кімната невелика за розміром і має товсті стіни. Але це важлива кімната. У певному розумінні це кімната, що здійснює контроль над усім домом. Він увійшов туди разом зі мною і почав оглядати все довкола, по чергово зупиняючи погляд то на книжках у книжковій шафі, то на журналах на столику, то на картинах, які висіли на стінах. Стежачи за Його поглядом, я почував себе незручно. Дивно, раніше я ніколи не бачив у цій кімнаті нічого поганого, але тепер, коли Він дивився на ці всі речі, я все більше ніяковів. На полицях були певні книжки, на які Його чисті очі не могли дивитись. На столику лежали журнали, на читання яких християнину краще не гаяти часу. А щодо картин на стіні — образів і думок у моїй голові — то деякі з них були просто безсоромні.

Червоний від сорому, я повернувся до Нього і

сказав: “Господи, я знаю, що ця кімната потребує капітального ремонту. Чи не допоможеш Ти мені перетворити її на таку, як вона має бути?”

“Звичайно, — відповів Він. — Я з радістю допоможу тобі. Я прийшов для того, щоб виправляти такі речі. Перш за все, з усіх цих речей, що ти читаєш і на які дивишся, вибери некорисні, які не служать ані правді, ані добру, і не допомагають тобі. Візьми та й викинь їх! Тепер постав на їхнє місце книги з Біблії. Наповни свою бібліотеку Писанням і роздумуй над ним удень і вночі. Що ж до картин на стінах, тобі нелегко буде контролювати ці образи, проте я маю дещо, що тобі допоможе”. Він дав мені свій портрет у повний зріст і сказав: “Повісь його в самому центрі стіни свого розуму”. Я так і зробив, і з роками помітив, що коли мої думки зосереджені на Христі, на усвідомленні Його присутності, чистоті та силі, нечисті думки відступають. Таким чином Він допоміг мені встановити Його контроль над моїми думками, хоча ця боротьба постійно присутня.

І вам я пропоную поселити Христа в маленьку кімнату вашого розуму. Заповніть її Словом Божим, вивчайте його, роздумуйте над ним, завжди чітко усвідомлюючи присутність Господа Ісуса Христа.

Їдальня

Із кабінету ми попрямували до їдальні — кімнати моїх бажань та смаків. Це дуже велика кімната, найважливіше місце для мене. Тут я проводив чимало часу і докладав багато зусиль, щоб задовольнити всі свої потреби й забаганки.

Я сказав Йому: “Це моя улюблена кімната. Я впевнений, Тобі сподобається те, що тут подають.”

Він сів за стіл і запитав: “А що сьогодні на вечерю?”

“Ну, — відповів я, — мої улюблені страви: гроші, дипломи, акції, а також газетні статті про багатство і славу на гарнір.” Це ті “страви”, які я любив, чистої

води світська їжа. І жодна з них не була сама по собі дуже шкідлива, але це була не та їжа, яка б задовольнила мій духовний голод.

Коли тарілки поставили перед моїм новим Другом, Він нічого не сказав. Проте я помітив, що Він і не їв. Я стривожено запитав: “Спасителю, в чому річ? Тобі не до вподоби ця їжа?”

Він відповів: “Їжа, яку Я вживаю, тобі не відома. Ця їжа — виконання волі Того, Хто послав Мене.” Він подивився на мене знову і сказав: “Якщо ти так само хочеш поживи, яка дійсно насичує, виконуй волю Отця небесного”. Став Його бажання попереду своїх. Перестань шукати задоволення своїх власних бажань, своїх власних амбіцій. Шукай, як потішити Його. Ця їжа дійсно задовольнить тебе. Скуштуй трохи!”

Тоді ж, за столом, Він дав мені відчутти смак виконання Божої волі. Оце так смак! Жодна інша їжа на світі не може порівнятися з нею. Тільки вона приносить насичення і задоволення. Усе інше залишає відчуття голоду.

Яке меню в їдальні ваших бажань? Які харчі ми пропонуємо собі та Йому?

«Все, що в світі: пожадливість тілесна, і пожадливість очам, і пиха життєва» (1 Івана 2:16).

Наші егоцентричні бажання? Чи для щоденної трапези ви вибираєте волю Божу?

Вітальня

Потім ми увійшли до вітальні. Ця кімната на вигляд тиха, комфортна, з приємною теплою атмосферою. Вона подобалась мені. Тут є камін, диван, м'які крісла, книжкова шафа, а головне — інтимна атмосфера.

Христові нібито теж сподобалась моя вітальня. Він сказав: “Це насправді чудова кімната. Частіше приходьмо сюди. Тут затишно і спокійно — все зао-

хочує до спілкування.”

Очевидно, що як молодий християнин я дуже зрадів. Мені навіть на думку не спадало, що я міг би віддати перевагу чомусь іншому, а не тим кільком хвилинам на самоті з Христом.

Він пообіцяв: “Я буду тут щоранку. Зустрінемося тут і разом почнемо день”.

Так ранок за ранком я приходив до вітальні. Він брав із книжкової шафи Біблію, розгортав її і ми разом читали. Він відкривав мені чудо Божої рятівної правди, записаної на її сторінках, і змушував моє серце співати, коли ділився тим, що зробив для мене і Ким буде для мене. Години, які ми проводили разом, були справді прекрасними. Через Біблію і Його Духа Святого Господь говорив зі мною. У молитві я відповідав. І наша дружба зміцнювалась у ті часи особистих розмов.

Але поступово, під тиском обставин, ці години почали скорочуватись. Я не знаю, чому так сталося, просто мені здавалось, що я дуже зайнятий, щоб приділяти час Христу. Це не було навмисно, ви розумієте, просто так ставалося само собою. Урешті, я став не тільки скорочувати час, який ми проводили разом, я почав пропускати дні. То через екзамени в університеті, то через якісь інші невідкладні справи. Бувало, що я пропускав два дні поспіль, а то й більше.

Пам’ятаю, одного ранку я дуже поспішав на важливу зустріч. Пробігаючи повз вітальню, я побачив, що двері були відчинені. Я зазирнув туди і побачив, що біля каміна, де палахкотів вогонь сидів Ісус. І в ту мить я зрозумів: “Він мій гість, Я запросив Його у своє серце. Він прийшов як мій Спаситель і Друг, щоб жити зі мною, а я Його нехтував.”

Я зупинився і нерішуче зайшов у вітальню. Засоромлено поглянувши на Христа я сказав: “Господи, пробач! Ти приходив сюди щоранку?”

“Так, — відповів Він, — Я тобі казав, що буду тут кожного ранку, щоб зустрітися з тобою”. Я не знав,

куди дітись від сорому. Він залишався вірним, незважаючи на мою невірність. Я попросив у Нього прощення, і Він радо простив мене. Він робить так завжди, коди ми визнаємо невдачі і хочемо робити щось правильно.

Ісус сказав: "Твоя біда в тому, що ти думав про цей час усамітнення, присвячений вивченню Біблії і молитві, як про щось, що має значення тільки для твого духовного росту. Але ти забув, що ці години, проведені разом, і для Мене мають значення. Пам'ятай, Я люблю тебе. Я заплатив велику ціну за твій викуп. Я справді хочу мати щиру дружбу з тобою, і коли ти звертаєш свій погляд до мене, моє серце радіє. Не нехтуй ці ранкові години, хоч би тільки ради Мене. Хочеш чи не хочеш ти бути зі Мною, Я бажаю бути з тобою. Я дуже тебе люблю."

І знаєте, усвідомлення того, що Христос сам хоче моєї дружби, що Він мене любить і чекає, хоче, щоб я проводив з ним час, зробило для мого тихого часу з Богом більше, ніж будь-що інше. Не примушуйте Христа довго і даремно чекати вас у вітальні вашого серця. Кожного дня знаходьте час і місце, щоб у молитві, зі Словом Божим, побути наодинці з Господом.

Майстерня

Через певний час Він запитав мене: "Чи є у твоєму домі майстерня?" Вона була в підвалі сердечного дому: там стояв верстат, і лежали складені абияк інструменти. Але я рідко працював з ними. Інколи я сходив униз і починав метушитися довкола якихось дрібних пристроїв, та нічого суттєвого або вартісного в мене не виходило.

Я повів Його вниз. Христос оглянув верстат, інструменти, а з ними мої таланти та вміння. Він сказав: "Технічно тут усе передбачено. Що ж ти робиш у своєму житті для Царства Божого?" Він поглянув на декілька невеликих дрібничок, які валялися на вер-

статі, і звернув мою увагу на одну з них.

“І ці невеличкі дрібниці — все, що ти виробляєш у своєму християнському житті?”

“Але, Господи, — відказав я, — це — найкраще, що я можу робити! Я розумію, це не багато і щиро хотів би робити більше, але ж мені просто не вистає ні вміння, ні сил”.

“А ти хотів би діяти успішніше?” — перепитав Він.

“Звісно, що так!”, — відповів я.

“Добре. Перш за все пам’ятай, що Я тебе навчив:

«без Мене нічого чинити не можете ви»» (Івана 15:5).

Дай Мені свої руки. Тепер довірся Мені і дозволь Моєму Духові працювати через тебе. Я знаю, що тобі бракує навичок, часом ти дієш невміло, але Дух — працівник той, що треба! Якщо Він візьме під контроль твої руки і серце, то Сам стане діяти через тебе”. І ось, поклавши Свої великі сильні руки на мої і спрямувавши роботу моїх інструментів Своїми вправними пальцями, Він почав працювати через мене.

Тому не засмучуйтесь, якщо не можете багато зробити для Бога. Головне не наші здібності, а наша готовність. Покладайтеся на Нього, і Він буде контролювати рухи ваших пальців. Віддайте Богові ваш талант та здібності. Користуючись ними, Він звершить такі діла, які здивують вас самих.

Кімната дозвілля

Пригадую, як Господь запитав мене про кімнату, де я розважаюся. Я весь час сподівався, що Він не поставить мені цього запитання. Річ у тім, що деякі речі в житті — дружба з певними людьми, елементи дозвілля — я волів би тримати в собі. Я розумів, що Христові вони не можуть подобатись, і тому старався уникнути цього запитання.

Але якось увечері я зібрався піти до одного то-

вариства — на той час я був студентом університету — і, коли вже збирався переступити через поріг, Він поглядом зупинив мене.

“Ти йдеш?”

“Так” — відповів я,

“Я хотів би піти з тобою”, — промовив Він.

“О — зніяковіло відповів я, — не думаю, Господи, що Тобі дійсно було б цікаво з нами. Ось завтра ввечері — інша річ. Завтра ми разом підемо на молитовне зібрання, а сьогодні я зустрічаюся із зовсім іншими людьми.

“Нехай буде так, — сказав Він, — Коли Я прийшов у твій дім, то сподівався, що ми все робитимемо разом. Ми ж хотіли стати хорошими друзями. Я хотів би піти з тобою”.

“Добре, — сказав я, — завтра ми разом підемо на молитовне зібрання”.

Того вечора я почувався нещасним. “Який я друг Христові, — думав я, — якщо залишаю Його через своїх приятелів, і роблю такі речі та ходжу в такі місця, які (я точно знаю) не могли б Йому сподобатись?” Повернувшись того вечора додому, я помітив світло в Його кімнаті і увійшов, щоб поговорити з Ним. “Господи, — сказав я, — сьогодні я дістав урок. Тепер я знаю, що без Тебе не можу добре проводити час. Відтепер ми все робитимемо разом”.

І ми спустилися в ту кімнату, де я проводив своє дозвілля, — Він повністю змінив її. Христос приніс у моє життя правдиву радість, справжнє щастя і задоволення, непорушну дружбу. Відтоді сміх і музика звучать у домі мого серця. У Його очах горів вогонь, Він усміхнувся і сказав: “Ти не думав, що зі мною буде так весело, еге ж?” Пам’ятай, я прийшов:

«щоб радість Моя була в вас, і щоб повна була ваша радість!» (Івана 15:11).

Спальня

Одного дня, коли ми були у спальні, Він запитав про фотографію біля мого ліжка.

“Це фото моєї дівчини”, — я сказав Йому. Хоч я і знав, що наші стосунки були хорошими, мені було дивно розмовляти з Ним про це. Ми з нею мали проблеми, і я не хотів обговорювати цього з Ним. Я спробував змінити тему розмови.

Але Ісус напевно знав, про що я думаю. “Ти збираєшся змінити Моє вчення про секс, правда ж? Чому він тільки для тих, хто перебуває в шлюбі? Ти відчуваєш, що Я можу вимагати від тебе чогось надприродного та нереального? Ти боїшся, що Моя воля в цьому питанні не дасть тобі мати повного задоволення в житті й коханні. Хіба не так?”

“Так”, — зізнався я.

“Тоді слухай уважно, що Я тобі скажу, — Він продовжив. — Я забороняю перелюб та розпусту не тому, що секс — це погано, а тому що секс — це добре. Окрім фізичного задоволення, він існує для поєднання двох життів у поглибленні їхньої любові. Він має творчу силу — створює нове людське життя. Секс має величезну силу. І якщо цю силу використовувати правильно, в ній закладено потужний потенціал добра. А якщо її використовувати неправильно, вона руйнує все добре. З цієї причини Бог задумав сексуальні відносини для тих, хто перебуває в завіті любові — у шлюбі. Бо любов — це більше ніж секс.

“Дозволь Мені допомогти тобі у стосунках із протилежною статтю. Якщо ти зробив помилку і відчуваєш сором та вину, пам’ятай, що я все одно люблю тебе і залишаюся з тобою. Говори зі мною про це! Визнай помилки! І зроби кроки, щоб ці помилки не повторились. Покладайся на мою силу, яка не дасть тобі впасти знову, і яка приведе тебе до стосунків любові у шлюбі, де двоє дійсно стануть одним”.

Таємна комірчина

Є ще одна річ, якою я хочу поділитися з вами. Одного разу я бачив Христа, коли Він чекав мене коло дверей. Він уважно дивився на мене і, коли я ввійшов, сказав: “У домі якийсь дивний запах. Пахне мертвечиною. Це — нагорі. Мабуть, запах тягнеться з тої потаємної комірчини”.

Не встиг Він доказати, як я вже знав, про що йде мова. Справді, там на сходовому майданчику, розміщена маленька комірчина, площею в кілька квадратних метрів, у ній я зберігав під замком деякі особисті речі. Я не хотів, аби хтось їх побачив, тим паче — Христос. Я знав, що це — мертвечина, яка перегнила, та все-таки полюбляв її, і так хотів зберегти її, що навіть самому собі боявся зізнатися в її існуванні. Разом із Христом я почав неохоче підніматися сходами вгору. Коли ми наближалися до комірчини, запах посилювався. Спаситель показав на двері і сказав: “Ось тут! От звідки цей неприємний запах!”

Я розгнівався. Тільки так я можу визначити свій тодішній стан. Я впустив Його в бібліотеку, в їдальню, у вітальню, в майстерню, в кімнату дозвілля, а тепер Він запитує мене ще й про цю маленьку комірчину. “Це вже занадто, — сказав я собі. — Цього ключа я Йому не віддам”. “Добре, — сказав Він, прочитавши мої думки. — Якщо ти думаєш, що я залишуся на другому поверсі і вдихатиму цей запах, то помиляєшся. Я заберуся куди-небудь далі, в задню частину будинку або ще кудись, оскільки не збираюся з цим миритись”. Я побачив, як Він почав сходити вниз. Якщо одного разу ви пізнали і полюбили Христа, то найгірше, що може статися з вами, — це відчуття, що ви втрачаєте Його дружбу. Він віддаляється від вас. Я вимушений був здатися. “Я віддам Тобі цей ключ, — сказав я сумно, — але тобі доведеться самому відчинити комірчину і вичистити її. Я не маю на це сил.”

“Я знаю, що ти не маєш сил, — сказав Він. — Тобі

потрібно тільки віддати Мені ключ і надати право навести лад у цій комірчині. І Я впораюся з нею". Тремтячими пальцями я передав Йому ключ. Він узяв Його в мене, підійшов до дверей, відчинив їх, увійшов, витягнув гнилі відходи і викинув геть. Потім Він вичистив комірчину, перебудував і пофарбував її — і все це сталося миттєво. І свіжий вітер одразу увірвався в дім. О, що то була за перемога, яке звільнення — очистити своє життя від гнилі! Незалежно який гріх чи який біль є у вашому минулому, Ісус готовий простити, зцілити і знову зробити вас цілісним.

Дім перейшов до нового власника

Потім мене осяяла думка: "Заради Христа я старався утримувати своє серце в чистоті, але це важка праця. Я починав з однієї кімнати, але не встигав привести її до ладу, як уже треба було починати прибирати наступну. Поки я вичищав її, перша знову вкривалася пилом". Я так стомився, намагаючись тримати моє серце в чистоті і жити життям, сповненим послуху, що зрозумів: ні, це мені явно не під силу.

І тоді я ризикнув поставити запитання: "Господи, чи можу я сподіватися, що Ти візьмеш на Себе відповідальність за весь цей дім і станеш управляти ним разом зі мною і для мене, тобто вчиниш так, як у випадку з комірчиною? Чи візьмеш Ти на Себе відповідальність утримувати моє серце в належному стані і направляти моє життя, куди потрібно?" Я побачив, як засяяло Його обличчя: "З радістю, — відповів Він, — адже для того Я і прийшов. Опираючись на свої власні сили, ти не зможеш жити переможним християнським життям. Це неможливо. Дозволь зробити Мені це через тебе і для тебе. Тільки такий спосіб дієвий. Але, — повільно продовжував Він, — Я ж не власник цього дому, а тільки гість. Я не маю права розпоряджатися не Своєю власністю".

Упавши перед Ним навколішки, я сказав: “Господи, Ти був гостем, а я був господарем. Але з цієї миті я стаю тут слугою. Господарем же і власником будеш Ти”. Я кинувся до сейфа, витягнув із нього документи, які засвідчували право володіння будинком і містили опис усього майна, перелік обов’язків власника, характеристики стану та особливостей дому. Потім, повернувшись до Нього, я миттю переписав цю всю власність на Його ім’я на вічні віки.

“Ось, — сказав я, — тут усе, що є, що я мав, і відтепер воно Твоє назавжди. Тепер Ти володієш цим домом. А я залишаюся тут як слуга і друг”.

Того дня Він узяв на Себе відповідальність за моє життя, і я даю вам слово, що кращого способу жити справжнім християнським життям немає. Він знає, як керувати ним, і глибокий мир зійшов у мою душу. Отож, дайте Христу поселитись у домі вашого серця як Володареві всього, що ви маєте.

Ваша відповідь

Що ви думаєте про цю історію? Як виглядають кімнати вашого власного серця? Чи готові вони до відвідин Господа? Чи готові ви віддати Йому всі права на свій духовний дім? Напевно, такі питання допоможуть вам зрозуміти краще і більше радість, яка приходить після того, як ви підкорите своє життя під Божий контроль.

1. Розгляньте 1 Коринтян 6:19–20 і дайте відповідь на три важливі запитання, що стосуються панування Христа над вашим життям.
  - A. Чим стало ваше тіло, після того, як ви стали християнином? Вірш 19 _____
  - B. Чому ви зараз належите Христу? Вірші 19–20 _____
  - C. Якою тепер має бути ціль вашого життя? Вірш 20 _____
2. Коротко підсумуйте про що Ісус хотів сказати у притчі про мудрого і немудрого будівельника: Луки 6:46–49 _____
  - A. Що ми маємо робити, якщо називаємо Христа Господом? Вірш 46 _____
  - B. Яку духовну істину уособлює дім, збудований на камені? Вірш 47–48 _____
  - C. Яку духовну істину уособлює дім без фундаменту? Вірш 49 _____

-
3. Що каже апостол Яків про послух Писанню? Якова 1:22–25 _____
-
4. Послух Господу Ісусу Христу є справжнім тестом на відданість Йому. Що каже апостол Іван про послух? 1 Івана 2:3–6 _____
- A. вірш 3 _____
- B. вірш 4 _____
- C. вірш 5 _____
- D. вірш 6 _____
5. Який є ще певний спосіб знати, що ти належиш Христу? 1 Івана 3:14 _____
-
6. У процесі росту в Христі будуть часи невдач. Ніхто, крім самого Христа, не прожив ідеального життя. Будьте готові визнавати свої помилки та сповідатись у гріхах. Коротко підсумуйте, що сказано про визнання гріхів та прощення у 1 Івана 1:8-10:
- A. вірш 8 _____
- B. вірш 10 _____
- C. вірш 9 _____
7. За що ви можете прямо зараз подякувати Богові, думаючи про потребу в Його прощенні? 1 Ів. 2:1–2 _____
-

1. Вивчіть два вірші з Уроку 3;
2. Будь ласка, перейдіть до останнього уроку. Це може бути найважливіший урок з усіх. Він стосується того, як ділитись своєю вірою.

Примітка: відповіді на запитання ви можете знайти в кінці книги.

Урок 4:

Свідчення про Христа

На початку Свого служіння Ісус покликав двох рибалок, Симона Петра та його брата Андрія: *«Ідіть за Мною, Я зроблю вас ловцями людей!»* (Матвія 4:19). Цей заклик залишається актуальним протягом віків для всіх послідовників Христа. Сьогодні Він торкається людей через Своїх вірних свідків — нас із вами. Апостол Павло писав, що Бог *«поклав у нас слово примирення»* і тепер *«ми як послы замість Христа»* (2 Коринтян 5:19–20).

Ваше життя стає основною вашого свідчення, коли ви ділитесь вірою в Христа. Оскільки тепер ви нове творіння, то повинні доводити свою віру у Христа вашим життям і поведінкою. Ісус сказав: *«Отак ваше світло нехай світить перед людьми, щоб вони бачили ваші добрі діла, та прославляли Отця вашого, що на небі»* (Матвія 5:16). Це означає, що ваше життя і звички мають відображати характер Господа Ісуса Христа і допомагати іншим наблизитися до Нього. Це не означає, що ви маєте стати досконалою людиною, перш ніж зможете свідчити про Нього. Як і тоді, коли ми вчимося ходити, ми будемо спотикатися час від часу. Проте, як нам відомо з попереднього уроку, Бог готовий пробачити наші гріхи і знову поставити нас на ноги.

Але зразкове життя само по собі не зробить вас ефективним свідком. Для цього вам потрібна додаткова сила. Саме в цьому полягає робота Святого Духа, який живе у віруючих. У Біблії написано:

«Та ви приймете силу, як Дух Святий злине на вас, і Моїми ви свідками будете в Єрусалимі, і в усій Юдеї та в Самарії, та аж до останнього краю землі» (Дії 1:8).

Коли ви живете у чистоті, віддаєте себе під контроль Святого Духа, Він може свідчити через вас. Наприклад, у книзі Дій ми читаємо про Пилипа, чоловіка, вибраного служити в церкві, бо він був *«повний Духа Святого та мудрости»* (Дії 6:3).

У Пилипа вже було успішне служіння в Самарії (Дії 8:4–13), коли ангел скерував його до Гази (Дії 8:26), де він зустрівся з ефіопським вельможею, який читав 53 розділ книги пророка Ісаї. Сповнений Божої мудрості, зміцнений Святим Духом, Пилип *«від цього Писання, благовістив про Ісуса йому»* (Дії 8:35).

Ваше життя — важлива частина вашого свідчення, робота Святого Духа невід’ємна від нього. Та є ще й третя складова, без якої не буде ефективного свідчення — Слово Боже. У випадку з Пилипом ми бачимо, як Бог дав певні уривки з Біблії ефіопському вельможі. Біблія каже, що ми *«народжені не з тлінного насіння, але з нетлінного, Словом Божим живим та тривалим»* (1 Петра 1:23). Коли насіння Божого Слова потрапляє на ґрунт підготованого серця, це приносить плід — з’являється новий віруючий у Христа.

У вас може виникнути питання: «Як мені свідчити про Христа? З чого розпочати? Що казати?» Для початку ви завжди можете розповісти, що Христос зробив для вас особисто. Щире і просте особисте свідчення має величезну силу. Але також вам допоможе наступний розділ, у якому коротко викладено суть Євангелії.

Євангельська вістка

Істина 1: Божий задум — мир і життя

Бог створив нас істотами на Свій образ, а не роботами (Буття 1:27). Він заклав у нас здатність спілкуватися з Ним на свідомому рівні; дав свободу вибору, щоб ми самі могли вирішувати — любити Його і коритися Йому чи ні. Наш Творець хотів, щоб ми добровільно любили Його більше, ніж решту Його творинь.

Коли Бог закінчив творити світ, Він сказав, що все — і людина в тому числі — *«вельми добре»* (Буття 1:31).

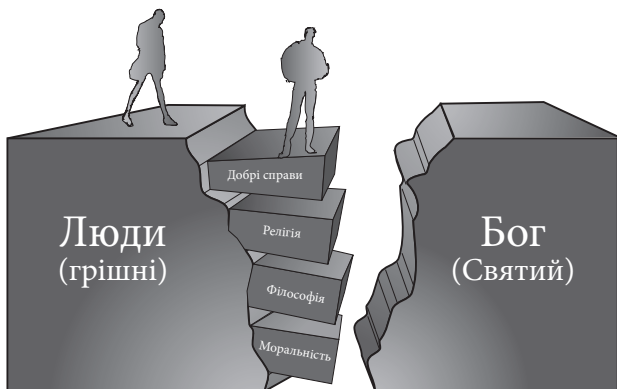
Істина 2: Наша проблема — відділення від Бога

Бог одразу ж дав людям можливість вибирати — коритися Йому чи ні. Він поселив Адама і Єву у прекрасному саду, і дав лише одну заборону: не їсти плодів одного дерева, щоб їм не померти духовною смертю і не бути відокремленими від Бога (Буття 2:16–17). На жаль, Адам і Єва не послухалися Бога (Буття 3:6), і за це були відділені від Нього. Це відокремлення існує й досі у житті тих людей, що не знають Ісуса Христа як свого Господа і Спасителя:

«Тому то, як через одного чоловіка ввійшов до світу гріх, а гріхом смерть, так прийшла й смерть у всіх людей через те, що всі згрішили» (Римлян 5:12).

Хоча перший гріх учинили Адам і Єва, очевидно, що всі люди грішні, як і стверджує це місце з Писання.

Через скоєний гріх між Богом і людьми з'явилася прірва, як це зображено на малюнку внизу. Протягом віків люди намагалися винайти різні способи подолати цю прірву, але не досягли жодного успіху. Малюнок показує, до чого вдавалися люди: вигадували різноманітні релігії, робили добрі вчинки, дбали про моральність, розвивали філософію.

Але існує тільки одне вирішення проблеми відокремлення від Бога.

Істина 3: Боже вирішення проблеми — Хрест

Ісус Христос — єдине вирішення проблеми відокремлення від Бога. Померши на хресті і воскреснувши до життя, Ісус заплатив за наші гріхи і перекинув міст через прірву між Богом і людьми. Завдяки Його смерті та воскресінню ми можемо мати нове життя, якщо повіримо в Нього, як написано в Біблії:

«Один бо є Бог, і один Посередник між Богом та людьми, людина Христос Ісус, що дав Самого Себе на викуп за всіх» (1 Тимофія 2:5–6).

Через Свою смерть на хресті Ісус подарував

грішним людям можливість примиритися з Богом. Апостол Петро написав: *«Бо й Христос один раз постраждав був за наші гріхи, щоб привести нас до Бога» (1 Петра 3:18)*. Незважаючи на популярну думку, що до Бога є безліч шляхів, Ісус говорить нам:

«Я — дорога, і правда, і життя. До Отця не приходять ніхто, якщо не через Мене» (Івана 14:6).

Саме віра в Ісуса Христа, а не наші зусилля, приведуть нас до Бога. Немає жодної можливості заслужити спасіння, його можна отримати лише завдяки благодаті:

«Бо спасенні ви благодаттю через віру, а це не від вас, то дар Божий, не від діл, щоб ніхто не хвалився»

(Ефесян 2:8–9).

Так, є тільки один шлях до Бога, що спонукає нас до наступного кроку — чи не найважливішого:

Істина 4: Наша відповідь — прийняти Христа

Кожен з нас має визнати: «Я грішник». Нам треба покаятись, тобто відвернутися від своїх гріхів. У Біблії написано: *«Покайтеся ж та наверніться, щоб Він змилювався над вашими гріхами» (Дії 3:19)*. Покаятись — означає змінити спосіб мислення, напрям життя, звернутися до Ісуса Христа, який є дверима у вічне життя, дверима до Бога і на небеса.

«Я двері: коли через Мене хто увійде, спасеться» (Івана 10:9).

Двері у спасіння й прощення відчинені завдяки хресту Ісуса. Вірою ми повинні прийняти Його своїм Господом і Спасителем; коли ми це робимо, то стаємо Божими дітьми:

**«А всім, що Його прийняли, їм владу
дало дітьми Божими стати, тим, що
вірять у Ймення Його» (Івана 1:12).**

Вічне життя стає нашою реальністю:

**«Так бо Бог полюбив світ, що дав Сина
Свого Однородженого, щоб кожен,
хто вірує в Нього, не загинув, але мав
життя вічне» (Івана 3:16).**

Вірою у хрест ми переходимо від смерті до вічного життя. Згадаймо всі чотири кроки:

Божий задум	мир і життя
Наша проблема	відділення від Бога
Боже вирішення проблеми	Хрест
Наша відповідь	прийняти Христа

На якому ви боці?

Щоб пояснити євангельську проповідь, ви можете просто скористатись олівцем і графічно зобразити викладений вище матеріал. Можливо, вам допоможе такий метод пояснення Євангелії:

Крок 1: пояснити факти.

Спершу повідомте факти: назвіть чотири істини, згадані на попередній сторінці (Божий задум, Наша проблема, Боже вирішення проблеми, Наша відповідь). Поясніть кожен пункт, використовуючи одне-два місця з Писання.

Наприклад, написавши першу істину (Божий задум — мир і життя), прочитайте місце з Писання і скажіть: «Ми не можемо автоматично отримати вічне життя, оскільки існує одна проблема. Дозвольте пояснити». Після чого зобразіть прірву між Богом і людьми. Малюючи, поясніть, як відбулося це відділення. Потім перейдіть до наступного зображення — хрест, що поєднує два краї прірви; поясніть, як ми можемо прийти до Бога через віру у Христа.

Крок 2: спонукати до відповіді.

Якщо ви відчуваєте, що Дух Святий вас веде, і ваш співрозмовник відкритий до продовження бесіди, переходьте до наступного кроку. Скажіть: «Якщо ця ілюстрація правильна, а я беззаперечно вірю в це, тоді все людство стоїть або з одного, або з іншого боку прірви: ті, хто прийняли Христа, перейшли на другий бік і стали членами Божої родини. Але є багато таких людей, що здаються релігійними, правильними і моральними, але не знають Ісуса Христа як свого Господа і Спасителя, і їхні гріхи досі відділяють їх від Бога».

Після цього запитайте: «А на якому боці ви? Тут... чи тут?» Якщо ваш співрозмовник не впевнений, де він перебуває, або чітко усвідомлює, що він відділений від Бога, поясніть, як можна це змінити:

1. Визнати потребу («я грішник»).
2. Бути готовим відвернутися від гріхів (покаятись).

3. Повірити, що Ісус Христос помер за нас на хресті і воскрес із мертвих.
4. У молитві запросити Ісуса увійти в життя і контролювати його через Духа Святого (прийняти Його як свого Господа і Спасителя).

Крок 3: помолитися, якщо ваш співрозмовник готовий до цього.

Третій крок — молитва посвячення. У Писанні сказано: *«Кожен, хто покличе Господнє Ім'я, той спасеться» (Римлян 10:13)*. Пам'ятайте, Ісус Христос — двері у вічне життя. Через молитву ми можемо увійти в ці двері і визнати Його своїм Господом і Спасителем. Помоліться разом зі своїм співрозмовником простою молитвою, наприклад:

«Господи Ісусе, Я визнаю, що я грішник, і прошу в Тебе пробачення. Я вірю в те, що Ти помер за мої гріхи і воскрес із мертвих. Я відвертаюся від своїх гріхів і запрошую Тебе увійти в моє серце і моє життя. Я хочу покладатися на Тебе і йти за Тобою як за моїм Господом і Спасителем. У Твоє Ім'я молюся, амінь».

Крок 4: підтримати нового віруючого.

Якщо ваш співрозмовник щиро помолився молитвою покаяння, він став християнином і врятувався від вічної смерті! Поділіться з ним тими місцями Писання, які додадуть йому впевненості і допоможуть у новому житті з Богом.

Що відбувається, коли ми приймаємо Христа? У Біблії написано:

«Так бо Бог полюбив світ, що дав Сина Свого Однородженого, щоб кожен, хто вірує в Нього, не загинув, але мав життя вічне» (Івана 3:16).

Також:

«Хто має Сина, той має життя; хто не має Сина Божого, той не має життя. Оце написав я до вас, що віруєте в Ім'я Божого Сина, щоб ви знали, що ви віруючи в Ім'я Божого Сина, маєте вічне життя» (1 Івана 5:12—13).

Переконайтеся, чи ваш співрозмовник розуміє, що вічне життя — це дар від Бога, який став реальністю вже тепер.

Подальша робота з новонаверненим

Пам'ятайте, людина, яка щойно прийняла Христа — немовля у вірі (1 Петра 2:2). Щоб новонавернений зростав духовно, йому, як і дитині, потрібна духовна їжа і турбота. Поясніть йому, наскільки важливо щодня читати Біблію і молитися. Ви можете зробити це навіть за допомогою цієї книги:

- Розповісти те, що ви самі дізналися з книги «Життя у Христі».
- Новонаверненим дуже важливо мати спілкування з іншими християнами, тому запросіть його до церкви, де вивчається і проповідується Боже Слово.

Ваша відповідь

У суді свідки мають розповідати все, що їм відомо про певну ситуацію. Коли християнин свідчить іншим, він розповідає все, що сам знає про Христа, пояснює, що означає вірити в Нього.

1. У чому полягає Добра новина, якою ми маємо ділитись? (1 Коринтян 15:1–4) _____
2. Яку силу має Євангелія? (Римлян 1:16) _____
3. Що потрібно для ефективного свідчення про Христа?
  - A. Матвія 5:16 _____
  - B. Дії 1:8 _____
  - C. 1 Петра 1:22–23 _____
4. Перегляньте попередній розділ і коротко поясніть ілюстрацію «Міст до життя» (с. 35–42) _____
5. Якщо людина визнає свій гріх і потребу у Спасителі, що їй необхідно робити?
  - A. Дії 3:19 _____
  - B. Івана 10:9 _____
  - C. Івана 1:12 _____
6. Якщо людина прийняла Христа, що вона може тепер сказати? Івана 3:16 _____

Вивчіть напам'ять два біблійні вірші з уроку 4.

Примітка: відповіді на запитання ви можете знайти в кінці книги.

Як завчити вірші з Писання

Чотири відривні картки з біблійними віршами відіграють надзвичайно важливу роль у вивченні книги «Життя у Христі». Після кожного уроку книги ви повинні вивчити напам'ять два вірші, що пов'язані з уроком. Вивчивши вірші, тримайте картки в доступному місці, щоб мати можливість повторювати їх.

Читайте вірш уголос.

Прочитайте вірш уголос, щоб почути його. Ви помічали інколи, що в голові звучить пісня або чиясь фраза, яку недавно почули? Так, людське вухо здатне запам'ятовувати почуте. Використовуйте цю природну здібність для вивчення віршів.

Щоразу однаково повторюйте вірш.

Повторюючи вірш, дотримуйтесь такого порядку:

1) місце Писання; 2) вірш; 3) місце Писання. Таке повторення допоможе вам правильно запам'ятати вірш.

Повторюйте по одній фразі за раз.

Якщо вірш здається вам надто довгим, розбийте його на частини і вчіть по одній фразі, щоразу додаючи нову частинку, поки не запам'ятаєте весь вірш. Навіть якщо ви починаєте з трьох-чотирьох слів, не забувайте повторювати вказівку на місце Писання.

Повторюйте знову і знову.

Секрет запам'ятовування полягає в постійному повторюванні. Просіть Бога, щоб Він відкривав вам значення вірша і давав мудрість для його застосування.

Відповіді на запитання

Урок 1

1. Щоб забрати гріх світу.
2. Він помер, заплативши за гріх світу.
3.
  - A. (Вставте своє ім'я).
  - B. Вірити
4. Я став дитиною Божою.
5.
  - A. Вони перебувають під осудом.
  - B. Вони не побачать життя.
6. Вірити в Ісуса Христа — жити вічно.
7. Я переходжу від смерті до життя.
8. (Ваша відповідь)

Урок 2

1.
  - A. Він — Хліб життя.
  - B. Він — Світло для світу.
  - C. Він — Двері.
  - D. Він — Воскресіння і життя.
2. Він любитиме мене і виявить Себе мені.
3. Дух Святий буде моїм учителем.
4.
  - A. Любити одне одного.
  - B. Щоб інші знали, що я — Його учень.
5.
  - A. Учні пішли ловити рибу, але нічого не впіймали.
  - B. Вони послушалися Ісуса і впіймали багато риби.
  - C. Я маю в усьому слухатись Його.
  - D. Щоб бути плідним, я маю перебувати в Ньому.
6. Ми можемо молитися Богові в Ім'я Ісуса, і це принесе нам повну радість.
7. Плідне життя і відповіді на молитви.

Урок 3

1.
  - A. Храмом Святого Духа.
  - B. Він купив мене Свою кров'ю.
  - C. Прославляти Бога.
2.
  - A. Виконуємо Його волю.
  - B. Ми будуємо міцне життя, якщо виконуємо те, що просить Господь, і робимо Його основою життя.
  - C. Якщо Ісус не є в основі нашого життя, ми втрачаємо все.
3. Нам потрібно слухати Боже Слово і виконувати його.
4.
  - A. Вірш 3: Послух Богові показує те, що ми знаємо Його.
  - B. Вірш 4: Не виконувати заповіді, але при цьому заявляти про свою віру в Бога, означає казати неправду і бути безчесним.
  - C. Вірш 5: Божу любов видно в тому, хто кориться Йому.
  - D. Вірш 6: Нам потрібно наслідувати Ісуса.
5. Якщо ми віримо в Ісуса, то будемо сповнені любові до інших.
6.
  - A. Вірш 8: Якщо ми думаємо, що не маємо гріхів, то обманюємо самі себе.
  - B. Вірш 10: Називаючи себе безгрішними, ми робимо з Бога неправдомовця.
  - C. Вірш 9: Коли ми визнаємо свої гріхи, Бог прощає нас.
7. За те, що Ісус живий і заступається за нас.

Урок 4

1. Ісус помер за наші гріхи, був похований, воскрес — як і обіцяв.
2. Силу спасти кожного, хто вірує.
3.
  - A. Праведне життя.
  - B. Сила Духа Святого.
  - C. Послух правді і братерська любов.
4. Бог любить нас і має задум для нашого життя. Але гріх відділяє нас від Бога. Бог послав Ісуса Христа, щоб Він став мостом між нами і Богом. Щоб повернутися до Бога, нам треба прийняти Ісуса своїм Господом і Спасителем.

- 5.
- A. Покаялись і навернутись до Бога.
  - B. Прийняти спасіння через Христа.
  - C. Прийняти Ісуса і стати Божою дитиною.
  - D. Що він має вічне життя.
6. Що вона має вічне життя.

Ви підійшли до кінця книги...

Чи здійснили ви всі чотири кроки?

1. Прочитали чотири біблійні уроки.
2. Відповіли на питання до кожного уроку.
3. Вивчили напам'ять вісім біблійних віршів.
4. Щодня читали уривок з Євангелії від Івана.

Якщо так, тоді вітаємо вас! Ми дуже раді, що ви присвятили час і доклали зусиль, щоб виконати це вивчення, і будемо молитись, щоб Господь поблагословив ваше життя у Христі.

Свої запитання чи побажання надсилайте нам на адресу:

79060, а/с 2630, Львів, ГО «Міжнародний фестиваль надії»